

Felle VVD-campagne Heerlen voor raadsverkiezingen

Door RENEY DIJKMAN
Foto's: Dries Linssen

Heerlen - Het VVD-afdelingsbestuur plus de (kandidaats-) raadsleden Heerlen zullen een uiterst felle campagne voeren om straks zo sterk mogelijk in de Heerlense gemeenteraad na 21 maart terug te keren. Men is het meer dan zat om met vier van de 37 raadsleden aan de kant te moeten staan doordat het CDA (14 zetels) en de PvdA (12 zetels) het samen voor het zeggen wensen te hebben. Die partijen drijven elkaar regelmatig in patstellingen, waardoor broodnodige ontwikkelingen in de stad achterwege blijven. Conflict in het college van B & W zouden immers tot een breuk kunnen leiden? En ook daar zit het stedelijk regeerplûche lekker.

De onderhandelingen over de collegevorming in 1986 is de VVD daar nog niet vergeten. Lijsttrekker Wil Houben verhaalt er dan nog met enige bitterheid over. „Na die raadsverkiezingen wilde het CDA 3 van de 5 wethouderszetels hebben. De PvdA speculeerde toen op 2 kwaliteitszetels, maar daar voelde het CDA niets voor. De Christen-Democraten hebben daarop contact gezocht met de VVD, die tot dan toe deel uitmaakte van de coalitie, en een plaatselijke groepering. We hebben er voor getekend dat we met het CDA in zee wilden gaan, indien de onderhandelingen uiteindelijk op niets zouden uitlopen. Daarna is het CDA teruggekeerd naar de PvdA en heeft haar dit 'contract' onder de neus gehouden. Daarop is de PvdA toen wel akkoord gegaan met twee minder zware portefeuilles, maar verweet vervolgens de VVD achterbaksheid, terwijl het CDA de kluit had belazerd.”

Onderonsjes

De VVD-fractie betreurt dat de besluitvorming in veel zaken wordt uitgesteld. Er staan veel plannen op de gemeentelijke rails, maar alles stagneert. Bij heel grote problemen neemt het CDA vaak geen beslissing om de relatie met de PvdA in takt te houden. Dat geldt ook omgekeerd. „Voor een goed stadsbestuur heb je een harmoniemodel, een afspiegelingscollege, nodig. Met de grote landelijke partijen gezamenlijk zouden we voor Heerlen veel meer kunnen bereiken.”

Hopelijk maakt de kiezer het nu mogelijk de machtspositie van het CDA, die vier jaar geleden al een flinke deuk opliep, nog verder te laten afbrokkelen. Want vooral dáár zal een eventuele winst voor de VVD vandaan moeten komen.

Het machtsmonopolie van het CDA kenmerkt zich - zoals blijkt - door vele onderonsjes, geregeld binnenskamers en slecht bestuur. Houben geeft ruiterslijk toe dat menselijk gezien het CDA goed scoort. „Evenals de VVD heeft men een open oog voor sociale noden. Door het Lubbers-effect trekt het CDA ook hier ten onrechte het VVD-electoraat naar zich toe. Bestuurlijk echter is het CDA een zwakke partij. Een paar sterke bestuurders zetten de toon en de rest, duidelijk van mindere kwaliteit, loopt braaf mee. Het is toch frappant dat de vrouw van een CDA-bons op de tweede plaats van de advieslijst staat, zodat ze straks zeker is van een wethouderszetel? Een bedenkelijke situatie, temeer daar in het kader van de herstructurering van de binnenstad een groot terrein zou moeten worden aangekocht, waar de betreffende persoon grote belangen bij heeft.”

Stemadvies

Wat de VVD-lijsttrekker ook hoog zit, is dat de VVD bij de vo-

Lijsttrekker Wil Houben geeft de toon aan. Achter de vleugel v.l.n.r. They Daemen, Jacques De La Haye en Ben Grave; de vier zittende raadsleden.

rige verkiezingen als eerste politieke partij met de Heerlense Organisatie van Zelfstandige Ondernemers (HOZO) is gaan praten over hun verwachtingen. Edoch, dezelfde CDA-bons is daarvan

voorzitter en vlak voor de verkiezingen kwam van de HOZO het stemadvies in de bladen: „Heerlense ondernemers stemt CDA. U

(vervolg op pagina 2)

Voorhoeve:

Kabinet op verkeerd spoor

„Het belangrijkste van onze oppositierol is de mensen duidelijk te maken dat dit CDA-PvdA-kabinet geen gezond financieel-economisch beleid voert.”

Joris Voorhoeve benadrukt dat de VVD lastenverhogingen af blijft wijzen. We blijven tegen verhoging van de eigenhuisbelasting en tegen korting op reiskostenvergoedingen.

Voorhoeve verwacht dat dit kabinet de komende jaren de lastendruk verder gaat opschroeven, waardoor Nederland nog meer uit de pas zal gaan lopen met de EG-buurlanden. En dat is bepaald geen goede voorbereiding op die gemeenschappelijke markt van 1992.

„Dit kabinet verhoogt de uitgaven te veel. Dat doet het namelijk door:

- de koppeling van de uitkeringen

aan de markttonen; die is onverantwoord;

- verhoging van het minimumloon. Daardoor ontstaat weer meer werkloosheid onder laaggeschoolden;

- te zachte aanpak van de vrijwillig werklozen. De VVD vindt dat een gezond jong mens die een uitkering krijgt en niet reageert op de oproep van het

(vervolg op pagina 4)

INHOUDSOPGAVE

Ook in dit nummer weer veel aandacht voor de komende raadsverkiezingen van 21 maart. Heerlen en Utrecht zijn aan het woord. In de reeks van jonge raads-kandidaten sprak de redactie met de Utrechtse kandidaat Jan van Zanen. In Heerlen was men in december al druk bezig met de opwarming voor de campagne, gesprekken met de eerste vijf kandidaten en de afdelingsvoorzitter.

Heerlen, pag. 1
Utrecht, pag. 12

Interview met politiek leider Voorhoeve over de wijze van oppositie voeren en de politieke opiniepolls.

pag. 1

De Tweede Kamer behandelde de afgelopen maand veel begrotingen. Voor parlement, zie de pagina's

3 t/m 7

De Senaat roert zich. Aanva- ringen met het kabinet. Het begon vóór de jaarwisseling tijdens de behandeling van de reparatiewet-AAW toen Kok het machtswoord uitsprak.

De tweede fase was tijdens de Algemene Beschouwingen in de Eerste Kamer. De discussie tussen premier Lubbers en de Senaat over de functie van de Eerste Kamer is nog niet afgesloten. Fractievoorzitter

David Luteijn gaat in een commentaar nader op het conflict in.

pag. 5

Greetje den Ouden-Dekkers, ons hoofdbestuurslid dat is belast met de inhoudelijke discussies, zet in de Gastrubriek de opzet van de komende themadagen uiteen.

pag. 10

Op 10 maart houden de migranten-overlegkaders van de kc's Amsterdam, Rotterdam, Den Haag plus de afdeling Utrecht een studiedag over het thema: „Naar een multi-culturele samenleving”.

pag. 12

Voorzitterscolumn
pag. 3

Congres Vrouwen in de VVD
pag. 10

Mijn opinie is...

pag. 13

Van A tot Z

pag. 14

Felle VVD-campagne Heerlen voor raadsverkiezingen

(vervolg van pagina 1)

weet wel waarom!" Houben: „Alleen de allerkoppigste ondernemers durven in de verkiezingstijd VVD-affiches voor het raam te hangen en hun liberale overtuiging uit te dragen. Pas als het CDA eens een periode buitenspel wordt geplaatst zullen ondernemers, dan wellicht iets sterker gebonden aan de VVD, hun afhankelijkheid durven te tonen." Maar genoeg over andere partijen. Nu de VVD Heerlen!

1. Wil Houben heeft mo-A geschiedenis en staatsinrichting, bezit het NGPR-diploma en volgde tal van cursussen. Hij heeft zowel de journalistiek als het voorlichterschap (Streekgewest OZL Heerlen) gedurende lange tijd beoefend. Vier dagen werkt hij bij een outplacementbureau en een dag per week besteedt hij aan zijn PR-bureau. Per maand draait hij zo'n 60 uur voor de raad, maar er zijn ook maanden bij dat hij daarvoor het dubbele aantal uren maakt. Daarnaast is hij bestuurslid van de Nederlandse Stichting voor Leprabestrijding en zit hij namens de Culturele Raad Limburg in een filmjury. Wil is voorzitter van de Stichting Marathon Heerlen en fractievoorzitter van de VVD. Tot medio 1989 deed hij Stadsontwikkeling. Nu heeft hij de Algemene Bestuurlijke Aangelegenheden, Welzijn en Sociale Zaken en de Bestuurscommissie Openbare Scholen.

Die Stichting Marathon Heerlen is een verhaal op zich. Een paar jaar geleden verloor Wil Houben een politieke weddenschap, waarop hij - ongetraind - in een impulsieve bui had ingezet dat hij bij verlies de marathon zou lopen. Wil moest toen wel gaan trainen. Hij liep de voorgeschreven 42 kilometer en 195 meter tijdens de Marathon van Rotterdam en kwam als 351ste van de circa 3500 man over de eindstreep. „Daarna was ik finaal aan mijn einde," zegt hij lachend, „maar daar hou ik van. Vervolgens heb ik getracht de gemeente Heerlen voor de organisatie van een marathonloop warm te krijgen. Met zo'n manifestatie krijg je iedereen op de been, maar de gemeente had er geen oren naar. Toen heb ik maar de Stichting Marathon Heerlen opgericht. De laatste keer hebben we in de binnenstad daarmee 10.000 mensen langs de route gekregen en hebben 1500 man de halve marathon gelopen. Zelf loop ik nog steeds gemiddeld 30 tot 40 km per week. Je kan lekker nadenken tijdens het lopen."

Lijsttrekker Houben benadert de politiek het liefst als generalist. „Heerlen is een onderneming waar 400 miljoen per jaar omgaat. Daarin moet je het beleid op hoofdlijnen bepalen, want we hebben hier (incl. politie en onderwijs) zo'n 2000 ambtenaren, die zeer wel op hun uitvoerende taak zijn berekend."

2. Jacques De La Haye uit Hoensbroek is afgestudeerd politicoloog. Hij behaalde het Assurantie-Agent B-diploma en is thans beëdigd makelaar in onroerend goed. In maart 1987 maakt

Geen goede campagne zonder een harmonieuze samenwerking tussen kandidaten en afdelingsbestuur; v.l.n.r. achterste drie: Wil Houben, Henk Hulsbosch en Karin Gulivers. Links daarvoor Jacques de la Haye, Jos Hupperetz - daarvoor - They Daemen, daarnaast Louis Huyts. Vooraan: Ben Grave, Huub Seanjean, Diana Bonneveld en Ernst Spoor.

De La Haye de overstap van de Politieke Partij Heerlen Hoensbroek (PPHH) naar de VVD. De La Haye, die al tijdens zijn studenttijd politiek actief was, zegt daarop terugkijkend: „Bij de vorige verkiezingen lag die pijn van de herindeling er. Hoensbroek is met zijn 23.000 inwoners bepaald geen kleine gemeente geweest. Zo'n herindeling ligt echt heel emotioneel. Je hebt je eigen gemeentehuis, je eigen brandweer... noem maar op. In Hoensbroek heerste grote onvrede en men vroeg mij een partij op te richten. Al heel snel bleek dat we in de Heerlense politiek als 2 mans-fractie niet echt serieus werden genomen. Bovendien bleek de steun van de bevolking van Hoensbroek bij die verkiezingen behoorlijk tegen te vallen. Dat was veel minder dan we hadden verwacht. Ik heb heel duidelijk ervaren dat je de landelijke ondersteuning mist. Je hebt niets om op terug te vallen. Dat het anders kan, bleek wel binnen de VVD. In de fractie heb ik een uitstekende samenwerking ervaren. Ik doe nu Openbare Werken, Financiën en Stadsontwikkeling. Het is plezierig om met mensen van niveau te werken, want er zit veel kwaliteit in de VVD-fractie."

Jacques De La Haye verwacht dat hij straks echt wel steun zal krijgen uit Hoensbroek. „Mischien dan van die mensen, die vorige keer niets in een aparte partij zagen." Jacques De La Haye zit ook nog in het districtsbestuur van het Groene Kruis en van het Gezondheidscentrum Hoensbroek.

3. Ben Grave heeft als politieke doelstelling de regio economisch en wat betreft de werkgelegenheid verder tot ontwikkeling te brengen. „We zullen met die regio over de grenzen heen verder moeten. Subsidies, koopavonden en winkelsluitingstijden zullen meer op elkaar moeten worden afgestemd, zodat we de grensnadelen tot een minimum kunnen indammen. Straks sluiten in België de staalfabrieken. Dat betekent dat circa 30.000 mensen ander werk moeten vin-

den. Dit moeten we interregionaal oplossen. Constant moeten we terugkoppelen naar zowel de landelijke als naar de Europese politiek. Die EG-markt is voor Heerlen uitermate belangrijk."

Samen met Wil Houben maakt hij deel uit van het Remigiusberaad. „Dat is een niet formele club van Staten- en Raadsleden in Limburg, die eens in de twee maanden bijeen komt om met een slok en een hap over de regionale zaken te praten. Door die gezellige regionale afstemming heeft men in Maastricht dezelfde standpunten als in Heerlen."

Ben Grave heeft de hogere beroepsopleiding fiscaal/douane gevolgd plus vele management- en automatiseringscursussen. Bij de douane is hij belast met automatisering, organisatie en wetstechniek. Zijn dagelijks werk plus de topkadercursussen van de Haya van Somerenstichting hebben hem een Europese visie gegeven.

Over die topkadercursussen is hij razend enthousiast. „Ik heb geleerd van steekwoorden te spreken. Ik werk dus nooit met uitgeschreven teksten. Die Wolfheze-trainingen zijn 'een plus' voor het functioneren als politiek dier. Het aardigste van die topkadertrainingen is dat ze bestaan uit mensen die gewend zijn te discussiëren. Mensen die allemaal de inzet en de wil hebben om van elkaar iets op te steken."

Ook Ben Grave vervult naast het raadslidmaatschap en het lidmaatschap van de Gewestraad nog een respectabel aantal maatschappelijke functies, waaronder het landelijk secretariaat van de Vrijzinnige Bond en het kaderlidmaatschap van de Chr. Bond voor Functionarissen bij de Overheid.

4. Jo Peeters zal door een goede campagne de nieuwkomer in de raad worden. Onbekend is hij in Heerlen beslist niet. Hij bezit twee apotheken en hij was vorige keer lijstduwer. De Heerlenaren die zo gezond zijn dat ze nooit een recept nodig hebben, kennen hem allemaal als Prins Carnaval van enkele jaren ge-

leden. Peeters behoorde in het verleden tot de weinige middenstanders, die de moed hadden om de VVD intern te volgen voor zijn VVD-overtuiging uit te komen. Hij heeft altijd intens aan het maatschappelijk en sociaal leven in de stad deelgenomen. „Ik zat nogal verweven in het verenigingsleven en het onderwijs, toen ik drie jaar geleden door een vertrouwenscommissie werd benaderd of ik Prins Carnaval wilde worden. Dat heb ik met veel vreugde gedaan. Apothekers staan op de sociale ladder niet hoog genoteerd en persoonlijk vind ik niets prettiger dan me met het sociale leven bezig te houden. Het was een enige tijd met leuke feesten. Wel moet je het een en ander delegeren, anders is het geen doen met je dagelijks werk. Maar de mensen waren heel enthousiast. Zo'n functie werkt erg drempelverlagend. Nu word ik met de meest leuke en rare vragen geconfronteerd."

Jo Peeters draagt de VVD een warm hart toe: „Vooral deze raadsfractie, waarin men nuchter en zakelijk opereert." Dat laatste heeft hij vier jaar als „meeloper" met de fractie zelf kunnen vaststellen.

Voor Heerlens toekomst ziet hij als het grootste belang dat de stad zich weer gaat profileren als centrum van de Z.O.-Mijnstreek met boven-regionale waarden, waarvan de invloed zich tot over de grenzen moet uitstrekken. „Daarin speelt Europa 1992 nadrukkelijk mee, want dat begint in Limburg." Peeters hoopt dat het vliegveld Beek binnen afzienbare tijd wordt uitgebreid en dat er tevens een container-terminal Limburg van de grond komt. „Als Beek in zijn groei wordt geremd, terwijl Zavethem wel kan uitbreiden, is dat een slechte zaak. Te meer daar Aken ook op ons is aangewezen. Limburg zal straks toch het distributiecentrum van Europa moeten worden. Daar moeten we ons goed op voorbereiden."

De Kamer van Koophandel in de Mijnstreek vroeg Peeters een jaar geleden om mee te werken aan een toekomstvisie voor de ondernemer in het mkb in de Mijnstreek. „Dat heb ik graag gedaan. Maar voor mij bestaat er geen herstructurering zonder dat de betreffende ondernemers erbij worden betrokken. Dat zou intensiever moeten gebeuren, want daar schort het in Heerlen drastisch aan. Het College tracht steeds weer via de achterdeur zaken te doen."

Bijdrage

VVD-afdelingsvoorzitter Louis Huyts, tevens vice-voorzitter van de kc-Limburg, schetst in kort bestek de campagne-opzet in Heerlen. „De fractie en het bestuur hebben goed overleg en de campagne wordt gezamenlijk gedragen. Wij hebben de zaken wat over de bestuursleden verdeeld. Dank zij de bijdragen van de fractieleden, die sinds '82 10 % van hun wedde in de partijkas storten, zijn we minder afhankelijk van het bedrijfsleven. Dat levert jaarlijks ruim f 2000,- per fractielid op. Met alleen de inkomsten van een afdeling van 150 man kun je geen campagne voeren. Het actieve JOVD-bestuur krijgt van ons 75 cent per lid en dat betekent in de ondercentrale Heerlen toch een paar honderd gulden. De enige voorwaarde die we daaraan verbinden, is dat we van hen jaarlijks een gedegen financieel verslag willen zien."

Aanspreekbaarheid

Louis Huyts ziet weinig heil in de klassieke spreekbeurtavonden met een spreker op het podium en een zaaltje zittende leden. „Nee, de VVD biedt gezellige avonden aan. Er speelt een band en de raadsleden zijn daar voor iedereen aanspreekbaar. Zo trek je ook niet-partijleden, die graag eens op een gezellige avond goeie muziek willen horen."

Ook exceptioneel is dat in Heerlen bij de VVD-bestuursvergaderingen (maar ook bij fractievergaderingen) elk VVD-lid van harte welkom is. „Daar heeft ook iedere organisatie die als bijzitter fungeert vaste spreektijd. Dat gebeurt iedere maand op een vaste datum in het belang van de continuïteit. De fractie is daar natuurlijk ook vertegenwoordigd. Er zijn VVD-leden die elke maand komen."

Een van de campagne-onderdelen is dat de VVD-Heerlen de laatste zaterdag voor de verkiezingen fors in het openbaar zal uitpakken, maar we ontvouwen nog niet alles.

Lijstsamenstelling

Ook in Heerlen is de lijstsamenstelling niet zonder enige pijn verlopen. Waar wel? Het levert immers altijd bij sommigen teleurstellingen op.

Louis Huyts: „Ons uitgangspunt is geweest: wat is het beste voor de partij? Hoe halen we de meeste stemmen binnen?" Wat de (kandidaats)raadsleden betreft is het opvallend dat iedereen naast zijn werk en het raadslidmaatschap nog een aanzienlijke lijst van sociale en maatschappelijke activiteiten heeft.

In vogelvlucht de eerste vijf kandidaten.

5. They Daemen komt als Heerleenaar uit een liberaal nest. Dat is in het Zuiden iets unieks. „Mijn vader was een van de eerste katholieke liberalen die dat durfde. We waren thuis met elf kinderen, waarvan een deel VVD heeft gekozen en een deel CDA.” They Daemen had oorspronkelijk binnen de VVD de bestuurlijke kant gekozen. De doctorandus politieke en sociale wetenschappen heeft 6 jaar in het VVD-afdelingsbestuur gezeten en 2 jaar in het kamercentralebestuur na-

mens de oc-Heerlen. Die functie moest hij laten vallen toen hij in de afgelopen raadsperiode de heer Niesten opvolgde. „De fractie heeft me bijzonder goed opgevangen. Het 'Ardennoffensief' - de fractie heeft zich twee weekends in de Ardennen teruggetrokken om alle zaken eens grondig door te spreken - heeft voortreffelijk gewerkt. Als nieuwkomer moet je er toch ingroeien en ik had nog maar een jaar te gaan. Je valt dan midden in een portefeuille. Ik kreeg Personeel & Organisatie, Openbare Werken en Culturele Instellingen.”

Sinds Daemen met de VUT is, houdt hij zich met enorm veel zaken bezig naast zijn raadswerkzaamheden. Een greep eruit: bibliotheek, bejaardenzorg, schoolbesturen, het administratiekantoor, het kerkbestuur. Ook is hij rijksgecommitteerde.

They Daemen roemt de sterke

teamgeest in de VVD-fractie. Voor hem heeft die VVD in Limburg iets aparts: „Die partij heeft hier meer een 'clan-idee'. We zijn ook wat gemoedelijker.”

De markt op

Deze vijf gaan straks letterlijk en figuurlijk de markt op. Ze zullen zich presenteren als een sterk team boordevol ideeën om Heerlen tot haar recht te laten komen en haar positie te versterken.

Misschien hebt u bij het lezen gedacht: Waar blijft nou die drugsellende? Daarover hebben we vier jaar landelijk kunnen lezen. En de VVD-fractie heeft voor de bestrijding ook heel concrete beleidsvoornemens. Maar ditmaal ging het erom Heerlen ook eens met andere ogen te bekijken aan het begin van de raads campagne, waarin we onze VVD-ers daar en in al die andere gemeenten heel veel succes wensen! ■

Commissie VVD/JOVD

De nieuwe samenstelling van de commissie VVD/JOVD is als volgt:

Drs. L. M. L. H. A. Hermans (voorzitter)
Dhr. E. Balemans (JOVD)
Dhr. M. Gubbels (JOVD)
Dhr. H. Kuipers (JOVD)
Mevr. A. C. den Ottelander (VVD)
Dhr. J. W. Remkes (VVD)
Dhr. N. R. N. de la Rive Box (VVD)

De benoeming van deze commissie vond onlangs plaats door de hoofdbesturen van VVD en JOVD.

Van de voorzitter

Onverklaarbaar, dat lage resultaat van die opiniepeiling enkele weken terug. Onverklaarbaar, omdat er geen aanwijsbare oorzaken voor zo'n drastische uitslag waren te vinden. Logisch ook dat een volgende peiling dit beeld weer corrigeerde. Weliswaar een uitslag die nog niet bevredigend is en die overigens ook duidelijk maakt dat voortdurend hard werken door ons allemaal nodig is. Maar wel een uitslag die meer in overeenstemming is met de positieve ontwikkeling van ons ledenbestand.

In dit nummer van Vrijheid en Democratie treft u twee reglementswijzigingen aan. Na de reconstructie van het hoofdbestuur vorig jaar zijn deze de volgende belangrijke stappen die een beter functioneren van de partij mogelijk moeten maken.

De eerste betreft de partijraad. De wijziging is bedoeld om de werkwijze van dit orgaan binnen de partij duidelijker en beter te verankeren en om de betrokkenheid van de partijraadsleden bij het functioneren van de partijraad te vergroten. Daardoor zal de partijraad in de toekomst beter kunnen inspelen op en meer betrokken zijn bij de feitelijke politieke ontwikkelingen.

De tweede serie wijzigingen heeft betrekking op het reglement van de kandidaatstelling voor de Tweede Kamer. De wijzigingen bevatten drie essentiële elementen. In de eerste plaats wordt een onafhankelijke commissie benoemd van mensen, die zelf geen enkel belang bij de kandidaatstelling hebben, die het hoofdbestuur moet adviseren - een gemotiveerd oordeel moet overleggen - over de in aanmerking komende kandidaten. In de tweede plaats in het begin een grotere betrokkenheid van het hoofdbestuur bij het opstellen, waardoor de eisen te stellen aan kandidaatleden beter tot hun recht kunnen komen. En in de derde plaats een grotere betrokkenheid van de afdelingen - en dus de leden - in de eindfase. Deze wordt bereikt door het laten vervallen van de verkiezingsraad als tussenfase, waardoor ook de algemene vergadering met gewone meerderheid van stemmen kan beslissen en geen tweederde meerderheid nodig is.

Het hoofdbestuur is van mening dat op deze wijze zich een procedure aftekent, die meer in overeenstemming is met datgene wat in de partij leeft. Overigens zal de partijraad 7 april aanstaande nog een advies over beide wijzigingen opstellen.

In de gezondheidszorg Eigen verantwoordelijkheid

De behandeling van de begroting voor Volksgezondheid was de eerste goede mogelijkheid voor de VVD-fractie om van de nieuwe staatssecretaris Simons te vernemen welke voornemens hij heeft met betrekking tot de volksgezondheid. De begrotingsbehandeling bood tevens de mogelijkheid voor de nieuwe woordvoerder van de VVD-fractie voor volksgezondheid, Loek Hermans, om aan te geven welke richting de VVD uit wil met de volksgezondheid in ons land.

Verantwoordelijkheid

Voor de VVD is de kwaliteit uitgangspunt bij de volksgezondheid. Maar, zo laat Loek Hermans weten, „volksgezondheid is geen zaak van de overheid alleen. De mens staat centraal bij het volksgezondheidsbeleid en daarom moet men ook meer en meer worden gestimuleerd tot het nemen van eigen verantwoordelijkheid.

In het stimuleren van die eigen verantwoordelijkheid is nu juist een belangrijke taak weggelegd voor de overheid”. Deze verantwoordelijkheid kan het best tot uitdrukking komen in een systeem van marktwerking.

Wanneer naast deze twee peilers van gezondheidsbeleid: verantwoordelijkheid en marktwerking, voldoende rekening wordt gehouden met mensen die vanwege hun leeftijd of handicap onvoldoende inhoud kunnen geven aan de eigen verantwoordelijkheid, dan resteert een gezonde gezondheidszorg.

Kostenbeheersing

Loek Hermans heeft zijn inbreng ingedeeld in een vijftal clusters. Over het merendeel van deze deelgebieden van het gezondheidsbeleid zoals de medisch-ethische onderwerpen, het inhoudelijke gezondheidsbeleid en de patiëntenrechten, bestaan geen echte grote verschillen van inzicht. Dat geldt echter wel voor wat betreft het belang van beheersing van de kosten in de gezondheidszorg en de vraag naar welk verzekeringssysteem we in Nederland toe gaan.

De VVD-fractie heeft tijdens het debat benadrukt dat het aan de kostenbeheersing die de laatste jaren heeft plaatsgevonden te

Loek Hermans

danken is geweest dat verdere bezuinigingen nu niet nodig zijn. Wanneer we echter niet doorgaan met beheersing van de kosten dan betekent dit dat binnen korte tijd de grenzen van de geringe groeimogelijkheden die er nu zijn, bereikt zijn.

Prioriteiten

Loek Hermans maakt overigens wel duidelijk dat we ten aanzien van de ruimte voor groei in de gezondheidszorg nu duidelijke prioriteiten moeten stellen.

Eén van de prioriteiten is de werkdruk in de ziekenhuizen. Loek Hermans vindt het opvallend dat de staatssecretaris hiervoor geen extra financiële middelen ter beschikking stelt omdat ten aanzien van deze prioriteiten nu juist een grote mate van overeenstemming bestaat.

Plan-Dekker

Het tweede cluster waarover de meningen nog altijd verdeeld zijn, is welk verzekeringssysteem we in Nederland wensen en of we al dan niet verder gaan met het plan-Dekker. Het regeerakkoord blijft volledig onduidelijk wanneer het gaat over wel of niet invoering van Dekker. Het enige waar de regeringspartijen het wel over eens zijn geworden is de

premieverhouding: 85 %-15 %. Maar ook hierbij kan men zich afvragen of dit nu een eindstation dan wel een tussenstation is waar je langs komt op weg naar bijvoorbeeld de verhouding 70 %-30 %, aldus Loek Hermans.

Tijdens het debat heeft de VVD-fractie nog eens duidelijk gemaakt waar het volgens haar bij het uiteindelijke verzekeringssysteem om moet gaan. Allereerst moet er sprake kunnen zijn van actieve concurrentie op de markt. Daarnaast moet de nominale premie voldoende hoog zijn en moet er een duidelijke omschrijving zijn van wat nu precies tot de verzekeringspakketten behoort.

Ook ten aanzien van dit verzekeringssysteem geldt voor de VVD dat er ruimte moet zijn voor een grote mate van eigen verantwoordelijkheid. Eigen verantwoordelijkheid die zal kunnen leiden tot een betere gezondheidssituatie van de mensen. ■

Strijd tegen criminaliteit moet worden versterkt

Tijdens de behandeling van de begroting van Justitie heeft de VVD-fractie bij monde van woordvoerder Benk Korthals aangedrongen op een verdere versterking van de criminaliteitsbestrijding. Volgens de VVD moet hiervoor meer geld beschikbaar komen dan door het kabinet is beloofd.

Korthals noemde de lage extra financiële injectie van f 350 miljoen die het kabinet wil geven een gemiste kans die ernstig is, want de rechtshandhaving is één van de belangrijkste taken van de overheid.

Volgens de VVD is dit bedrag te weinig om de cellencapaciteit op te voeren of te vervangen, de huisvesting van de rechterlijke macht te verbeteren, de toename

van het aantal asielzoekers op te vangen en de reorganisatie van de politie en de rechterlijke macht door te voeren.

Positie O.M.

Veel te weinig wordt in de begroting aangegeven hoe de positie van de rechterlijke macht - in het bijzonder die van het Openbaar Ministerie - kan worden verbeterd. De achterstanden zijn daar groot. De organisatie is gebrekkig en aanpassing aan de nieuwe automatisering en de nieuwe organisatie kost tijd. De rechterlijke macht blijft in dit opzicht het stiefkind. Dit betekent een klap in het gezicht van de overheid als dé verantwoordelijke voor de rechtshandhaving. De VVD heeft aangedrongen op een verhoging van

Benk Korthals

de kwaliteit van het Openbaar Ministerie. Daar krijgt men steeds meer te maken met ingewikkelde zaken die specifieke ondersteuning vereisen.

De grotere aandacht voor de bestrijding van milieucriminaliteit is zeer positief, maar het is slechts een begin. Ook in dit verband zou er meer kunnen worden gedaan. ■

Landbouwbegroting: extensiveren is demotiveren

Bij de behandeling van de landbouwbegroting heeft de VVD-fractie haar bezorgdheid uitgesproken over de voornemens van de minister met betrekking tot beperking van het aantal dieren per hectare en de verruiming van de teeltfrequentie. Volgens woordvoerder Piet Blauw is extensiveren zeer demotiverend.

In een steeds liberaler wordend Europa met toenemende kansen, maar ook toenemende bedreigingen, moet het richtsnoer stimulerend zijn.

De VVD heeft begrepen dat de Brusselse prijsvoorstellen voor 1990-1991 voor de graansector verontrustend zijn. Dit is teleur-

stellend, omdat de Kamer vorig jaar door het aannemen van de motie-Blauw heeft uitgesproken dat er geen reële prijsdaling zou moeten plaatsvinden. Het optimisme van de minister met betrekking tot een betere graanmarkt is onjuist gebleken en het voorgestelde actieve marktbeheer is mislukt. De graanprijs is dan ook 2,5 % reëel gedaald.

Aanfluiting

De VVD erkent dat er in Brussel afspraken zijn gemaakt over de zogenaamde stabilisatoren. Deze afspraken moeten worden nagekomen. Echter, de wijze van het vaststellen van de totale opbrengst is een ware aanfluiting

Piet Blauw

ten opzichte van welgemeend en zorgvuldig beleid. Veel te snel is de minister akkoord gegaan met een prijsdaling van 3 %. Dit getuigt van een lichthartigheid die in geen verhouding staat tot de problemen.

De VVD heeft geconstateerd dat het flankerende beleid is mislukt. De opwaardering van de

braakregeling is positief maar zonder perspectief; de beëindigingsregeling roept spanning op met het pachtersvoordeel en de innovatieregelingen zijn vaak voorzien van hoge drempels. De VVD heeft opnieuw gepleit voor een koppeling van de braakregeling aan zogenaamde non-food productie van bijvoorbeeld bio-ethanol en cellulose.

Risico's

Het terrein van de biotechnologie biedt vele perspectieven voor milieu en economie. Toch zijn er ook risico's. De VVD heeft in dit verband de gedachte geopperd om een college van wijze mannen (bijvoorbeeld een staatscommissie) in het leven te roepen met als opdracht een analyse te maken van de huidige stand van zaken. Dit college zou de bevindingen aan de Kamer moeten rapporteren. De Kamer kan dan tot een gefundeerd oordeel komen.

De VVD heeft aandacht gevraagd voor de positie van de inspectie van de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren. Reeds jaren geleden is aan deze inspectie een toezegging gedaan om op basis van vastgestelde percentages een overheidsbijdrage te realiseren. Om deze toezegging nu eindelijk na te komen heeft de VVD daarover amandementen ingediend.

Kabinet zit op verkeerd spoor

(vervolg van pagina 1)

arbeidsbureau gewoon op zijn uitkering moet worden gekort."

Bodemsanering

Het ligt zeker niet in de bedoeling van de liberale fractie om alleen maar langs de kantlijn kritiek te gaan staan leveren. Zo heeft de VVD - die de uitvoering van het Nationaal Milieubeleidsplan uiterst belangrijk vindt - het kabinet voorgesteld 100 miljoen extra uit te trekken voor bodemsanering. Joris Voorhoeve: „Het kabinet heeft dat afgewezen, maar wij houden vol."

De VVD-fractie leider betreurt het dat dit kabinet veel belangrijke besluiten voor zich uitschuift. „Het regeerakkoord is, zoals Flip de Kam het typeerde, een baal wol met een nietje erdoor. Er staan weinig concrete besluiten in. Premier Lubbers zal die wel hebben uitgesteld om ruzies met de PvdA te voorkomen. Die strategie kan misschien een paar jaar werken, maar het kabinet zal er last van gaan krijgen..."

Peilingen

Eind januari werd de VVD opgeschrikt door een verbazend lage opiniepeilingsuitslag. Volgens de NIPO-enquête van 22 januari zou de VVD nog maar 16 zetels in de Tweede Kamer hebben. Daardoor ontstond binnen de VVD-gelederen nogal wat onrust. Een week later bleek echter dat de liberalen weer veel hoger stonden.

Joris Voorhoeve daarover: „In peilingen zitten natuurlijk altijd schommelingen en statistische afwijkingen. We zaten zowel de week voor als de week na die 22ste aanzienlijk hoger. Daarom was ik er ook niet door geschokt. Als we

naar het gemiddelde kijken, komen we ongeveer uit op de uitslag van de Tweede Kamerverkiezingen van september vorig jaar.

De VVD is bovendien na het kerstreces bijna dagelijks positief in het nieuws gekomen. Enkele voorbeelden daarvan zijn onze voorstellen op het gebied van politie-uitbreiding, de door ons verlangde hardere aanpak van vrijwillig werklozen en natuurlijk onze kritiek op het kabinetsplan om de eigenhuisbelasting (huurwaardeforfait) te verhogen."

Raadsverkiezingen

In deze periode vindt de politiek leider van de VVD de raadsverkiezingen van 21 maart aanstaande het allerbelangrijkst.

„Vanuit de Tweede-Kamerfractie zullen we alles op alles zetten om onze gemeentelijke kandidaten gedurende de komende campagne maximaal te steunen." En dat is niet zo maar een kreet van hem, want hij heeft nog zo'n 20 spreekbeurten te gaan voor die 21ste. „We hebben prima kandidaten en we moeten er samen voor zorgen dat de VVD-invloed in de gemeenten groot blijft." ■

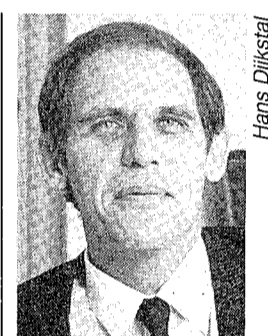
Speurtocht naar betekenis van sociale vernieuwing

Een speurtocht naar de betekenis van de sociale vernieuwing, zo kenschetste VVD-woordvoerder Hans Dijkstal zijn inbreng bij de begroting Welzijn en Cultuur. Volgens de VVD bestaat er ondanks de relatief grote materiële welvaart veel onbehagen en ontevredenheid in de samenleving. Dit uit zich in vluchtgedrag, zoals drugs, alcohol, gokverslaving, babbelboxen, hoog ziekteverzuim en criminaliteit. Ook wordt er een groot beroep gedaan op alle vormen van zorg- en hulpverlening.

De voornaamste oorzaken van dit onbehagen en deze ontevredenheid moet worden gezocht in de onduidelijkheid met betrekking tot de algemeen aanvaarde normen en waarden en in het isolement waar velen zich bevinden. Veel mensen kunnen maatschappelijke ontwikkelingen zoals de individualisering en de technologische voortgang niet meer bijhouden of daaraan niet deelnemen.

Terughoudendheid

Volgens de VVD is de oplossing van de problemen in de eerste

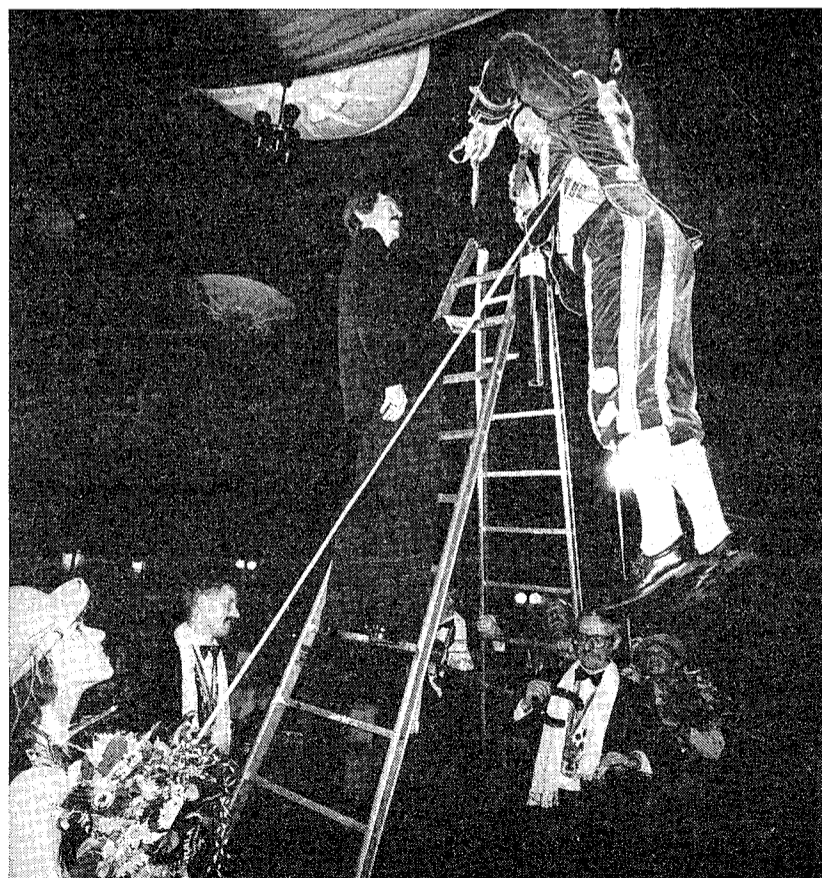
Hans Dijkstal

plaats een taak van de samenleving zelf. De overheid vervult in dit verband slechts een voorwaardenscheppende rol. Dat geldt met name voor individuen en specifieke groepen, die in een achterstandspositie verkeren. De overheid behoort volgens de VVD zeer terughoudend te zijn ten aanzien van maatschappelijke waarden.

In dit verband is het onduidelijk wat nu precies wordt bedoeld met het begrip „sociale vernieuwing", zoals dat door het kabinet wordt gehanteerd. Diverse ministers hebben aan dat begrip een eigen invulling gegeven. Duidelijkheid over de inhoud van die term „sociale vernieuwing" is wenselijk, zowel voor ambtenaren en politieke bestuurders als voor de samenleving als geheel.

Stimulerende staat

De VVD vindt bijvoorbeeld dat bij het welzijnsbeleid een aantal prioriteiten moeten worden gesteld. De eerste zorg daarbij is gericht op opvang en hulp, de tweede op opvoeding en emancipatie en de derde op recreatie. Het beleid moet zich richten op individuele burgers met problemen of aparte groepen met specifieke kenmerken. Hierbij kan worden gedacht aan langdurig werklozen en (ethnische) minderheidsgroepen. De overheid zal de onafhankelijkheid en de zelfredzaamheid van de burger moeten stimuleren. De VVD is voorstander van de „stimulerende staat" in plaats van de verzorgingsstaat. Het beleid moet zijn gericht op een individuele benadering, waarbij de overheid dienstbaar is aan de burger. ■

Vrijdag 2 februari jl. organiseerde de afdeling Breda een avond met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart. Op deze druk bezochte avond lanceerde Joris Voorhoeve het idee om de politiesterkte met 700 mensen uit te breiden. Er gebeurde nog meer in datzelfde Turfschip. De Bredase carnavalsvereniging hield er een feestavond. Prins Theodokus I reikte burgemeester Fey van Breda en Joris Voorhoeve een onderscheiding uit. Burgemeester Fey voor zijn verdienste voor de stad Breda en Joris Voorhoeve voor zijn vele werk voor de VVD. Joris kreeg de eerste voor-hoeve: Een goud beschilderd hoefijzer van het voorbeen van een paard. Een voorhoeve dus. ■

Lid Romantische Restaurants

SPECIALITEITEN RESTAURANT

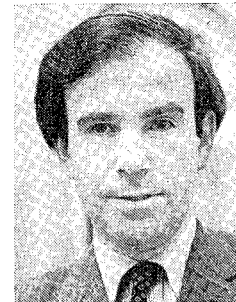
„Het Kasteel van Rhoo" b.v.

Tevens zalen voor recepties, diners en vergaderingen.

S. G. Abel Dorpsdijk 63, 3161 KD Rhoo, tel.: 01890-18896/18884/18488

Oost-Europa centraal in begrotingsbehandeling Buitenlandse Zaken

Frans Weisglas

De ontwikkelingen in Oost-Europa stonden, hoe kan het ook anders, centraal bij de behandeling van de begroting voor Buitenlandse Zaken. De emotionele gebeurtenissen rondom de muur in Berlijn, het worden van dissident tot president van Havel en de tragische ontwikkelingen in Roemenië spreken nog altijd zeer sterk tot de verbeelding.

VVD-woordvoerder Frans Weisglas heeft de minister van Buitenlandse Zaken laten weten dat hoewel bij het buitenlands beleid uiteraard rekening zal moeten worden gehouden met deze internationale ontwikkelingen, er tevens sprake zal moeten zijn van

een grote mate van continuïteit in het beleid.

Samenwerking tussen Oost en West

Frans Weisglas vindt dat samenwerking tussen West- en

Oost-Europese landen moet worden gestimuleerd, maar daarnaast moet de nadruk worden gelegd op betrekkingen tussen de burgers onderling. Het zijn namelijk vooral de individuele burgers die in Oost-Europa hebben bijgedragen aan de revolutionaire verandering, aldus Frans Weisglas.

De VVD vindt voorts dat er financiële hulp moet worden geboden aan de Oosteuropese landen en pleit daarom voor „Marshallachtige” hulp aan die landen.

Frans Weisglas heeft de minister van Buitenlandse zaken gevraagd om het overeengekomen bedrag aan hulp van f 87 miljoen te verhogen, omdat dit bedrag volgens de VVD onvoldoende is voor zeven Oosteuropese landen.

Europese integratie

De Oosteuropese ontwikkelingen benadrukken nu des te meer dat de lidstaten van de Europese gemeenschap verder moeten gaan met de integratie. Deze EG moet dan tot nauwe samenwerkingsvormen komen met Oost-Europa, iets dat uiteindelijk kan leiden tot een vorm van associatie.

De verdergaande integratie van de EG is ook van groot belang voor de ontwikkelingen tussen Oost- en West-Duitsland. De VVD onderschrijft met betrekking tot de mogelijke Duitse eenheid de voorwaarden die door de Europese Raad en President Bush aan die eenwording zijn gesteld. Zo zal er sprake moeten zijn van een vreedzaam en geleidelijk proces, moet het recht op zelfbeschikking worden gewaarborgd, zal de Bondsrepubliek deel moeten blijven uitmaken van NAVO en EG en moet worden vastgehouden aan de onaantastbaarheid van de Poolse westgrens.

Frans Weisglas gaat er overigens van uit dat al deze ontwikkelingen juist hogere eisen gaan stellen aan de kwaliteit van het buitenlands beleid van Nederland. Dat betekent dat ook het apparaat van buitenlandse zaken alle aandacht verdient. ■

Frank de Grave waarschuwt voor hoge rentes

Tijdens het debat over begroting Financiën heeft VVD-woordvoerder Frank de Grave gewaarschuwd voor de gevolgen van de renteontwikkelingen voor de overheidsfinanciën.

Doordat de renteontwikkeling ongunstiger is dan het niveau waarvan bij het regeerakkoord is uitgegaan is er voor de staat een tegenvaller van ongeveer f 400 miljoen. Daar komt bij dat de overheid haar financieringsbehoefte nu zal moeten dekken door middel van staatsleningen. Wanneer men beseft dat deze staatsleningen worden afgesloten tegen 8¼% terwijl er sprake is van een inflatie van 2¼% (momenteel 1¼% door het effect van de BTW), dan is er dus sprake van een reële rente van 6%. Volgens Frank de Grave is dit onverantwoord in de richting van de belastingbetaler.

Indexleningen

Namens de VVD-fractie heeft

Frank de Grave

Frank de Grave daarom de suggestie gedaan over te gaan tot een gedeeltelijke financiering van de staatsschuld door middel van de zogenaamde indexleningen. Bij deze indexleningen wordt de hoofdsom van de lening jaarlijks aangepast aan de inflatie.

Doordat de overheid nu het risico van de inflatie voor haar rekening neemt, heeft de overheid zelf ook belang bij het zo laag mogelijk houden van de inflatie. Daar komt het voordeel bij dat Nederlandse institutionele beleggers zeer geïnteresseerd zijn in deze leningen omdat het risico door de overheid wordt gedragen.

Dat deze indexleningen succesvol kunnen zijn blijkt wel uit de ervaringen die met deze leningen in het buitenland (Engeland en Zweden) zijn opgedaan. De minister van Financiën heeft nu beloofd een onderzoek te laten instellen naar de mogelijkheden van dergelijke indexleningen.

Afschaffing beursbelasting

Een ander aandachtspunt in de inbreng van de VVD bij de begrotingsbehandeling was de afschaffing van de beursbelasting. Vorig jaar heeft Frank de Grave hiertoe een initiatiefvoorstel ingediend. Tijdens het debat in de Tweede Kamer bleek dat de beide regeringspartijen niet onsympathiek staan tegenover deze gedachte van de VVD-fractie.

De minister van Financiën heeft deze steun voldoende geacht om de gedachte van Frank de Grave over te nemen, zodat dank zij het initiatief van de VVD binnenkort de beursbelasting zal worden afgeschaft. ■

Parkeerbelasting realiteit

Het is nu bijna vier jaar geleden dat bij de Tweede Kamer het wetsvoorstel is ingediend dat voor gemeenten de mogelijkheid moet scheppen om parkeerbelasting te gaan heffen. In die tussenliggende periode is uitvoerig gesproken over de voor- en nadelen van deze parkeerbelasting.

Bedoeling van deze parkeerbelasting is dat parkeerovertredingen in het vervolg langs fiscale weg kunnen worden afgehandeld. Eén van de voordelen daarvan is dat de opbrengst van de parkeerbelastingen dan terecht komt in de gemeentelijke kas.

Wielklem

In de praktijk betekent dit dat wanneer iemand zijn wagen parkeert zonder de verschuldigde parkeergelden te voldoen, hij bij terugkomst te maken kan hebben met de beruchte wielklem. Zodra de automobilist de naheffingsaanslag (waarin dan ook de kosten van de naheffing zijn begrepen) heeft voldaan kan de wielklem van zijn auto worden verwijderd.

Woordvoerder voor de VVD, Loek Hermans, heeft tijdens het debat over de parkeerbelastingen ook op het voordeel gewezen dat deze wielklem de effectiviteit van het parkeerbeleid ten goede kan komen. Overigens heeft de VVD daarbij wel benadrukt dat sprake moet zijn van een integraal parkeerbeleid. Dat betekent dat ook de infrastructuur van de gemeenten in voldoende mate moet zijn toegerust op de parkeerbehoefte die er in de gemeenten bestaat. Het mag evenmin zo zijn dat gemeenten overgaan tot het lukraak plaatsen van wielklemmen. Er moet zorgvuldig met hantering van de wielklem worden omgesprongen.

Verwijdering van de wielklem

Loek Hermans heeft namens de VVD tevens duidelijk gemaakt dat er duidelijkheid moet bestaan over de uiteindelijke verwijdering van de wielklem.

Zo vindt de VVD dat de wielklem zo snel als mogelijk nadat de naheffingsaanslag is voldaan moet worden verwijderd. De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken heeft de Tweede Kamer laten weten dat zij hierover contact zal opnemen met de Vereniging Nederlandse Gemeenten, om zo te voorkomen dat er zich situaties gaan voordoen dat automobilisten een onredelijk lange tijd op verwijdering van de wielklem moeten wachten.

Overigens is het niet zo dat binnen korte tijd alle gemeenten zullen overgaan tot het hanteren van de wielklem. De gemeenten zijn namelijk vrij om dit te doen. Bedoeling van deze parkeerbelasting is dat gemeenten met een zeer omvangrijke parkeerproblematiek van deze regeling gebruik kunnen maken. ■

Verdergaande individualisering moet emancipatie bevorderen

„Op welke wijze kan nu het best invulling worden gegeven aan de 1990-maatregel, die de economische zelfstandigheid van meisjes tot werkelijkheid moet maken?” Dat was de vraag die centraal stond in de Uitgebreide Commissievergadering over Emancipatiebeleid in de Tweede Kamer.

Verzelfstandiging en individualisering

VVD-woordvoester Annemarie Jorritsma heeft een volstrekt duidelijk antwoord op deze vraag. Volledige economische zelfstandigheid kan alleen worden bereikt

Annemarie Jorritsma

door de wetgeving in ons land aan te passen. Dat wil zeggen dat alle discriminerende bepalingen in sociale zekerheidswetgeving en fiscale wetgeving, zoals het kostwinnersbeginsel, moeten worden verwijderd.

Probleem hierbij is dat er nog een zeer groot aantal bepalingen

in de diverse wetten staat opgenomen. Vóór men echter tot actie kan overgaan om deze bepalingen te schrappen moet een goed beeld van al deze regels worden gemaakt. Daarom heeft Annemarie Jorritsma reeds vorig jaar een motie ingediend, die door vrijwel de gehele Tweede Kamer is ondersteund, waarin wordt gevraagd om een onderzoek en inventarisatie naar al deze bepalingen.

Regeerakkoord

Uit het regeerakkoord valt echter op te maken dat het nieuwe kabinet niet voornemens was om deze motie snel uit te voeren. Tij-

dens de UCV heeft Annemarie Jorritsma opnieuw gewezen op het belang van de individualisering en verzelfstandiging in de sociale zekerheid.

Een onderwerp overigens waar ook staatssecretaris van Sociale Zaken Ter Veld zich altijd heel sterk voor heeft gemaakt. Nadat bleek dat de Tweede Kamer de gedachte van de VVD onderschreef, heeft de staatssecretaris toegezegd binnen korte tijd met het beloofde stappenplan te komen. Volgens Annemarie Jorritsma kunnen daarna geleidelijk de nodige stappen worden genomen om de economische zelfstandigheid van vrouwen ook daadwerkelijk invulling te geven. ■

Lange termijn denken bij defensie

De ontwikkelingen in de Sovjet Unie en de Oost-Europese staten geven aanleiding tot optimisme over de veiligheidssituatie van Europa. Ook bij de VVD is er sprake van enig optimisme maar volgens VVD-woordvoester Sari van Heemskerck moet met dit sfeerbeeld dat momenteel heerst voorzichtig worden omgesprongen.

Bij ons defensiebeleid zal nu vooral rekening moeten worden gehouden met de langere termijn en moet het beleid gericht zijn op stabiliteit in Europa. Die stabiliteit is in de Warschau landen blijkens de vele demonstraties en de economische ontevredenheid

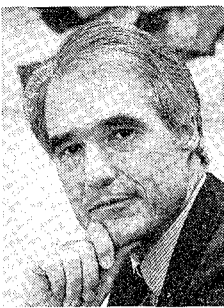
Sari van Heemskerck

die er heerst ver te zoeken. Dat zou er volgens Sari van Heemskerck juist toe moeten leiden dat de mensen zich onveilig gaan voelen terwijl het tegendeel het geval blijkt te zijn. „Vooralsnog gaan we ervan uit dat er sprake is van een onomkeerbaar proces bij de Warschau landen,

maar duidelijk moge zijn dat het juist nu van groot belang is dat de positie van de NAVO stevig blijft.” Een sterke NAVO kan juist bijdragen aan het in gunstige zin beïnvloeden van de ontwikkelingen.

Ook waarschuwt Sari van Heemskerck voor drastische bezuinigingen op het defensiebudget. Op den duur zullen de CSE-onderhandelingen mogelijk kunnen leiden tot goede resultaten maar vooralsnog is er nog altijd een overwicht van het Warschaupact. Dat betekent dat Nederland voorzichtig moet omspringen met de drang van diverse kanten om nu maar tot flinke bezuinigingen op het defensiebudget over te gaan. ■

Meer eigen woningbezit

Rudolf de Korte

De VVD heeft bij de begroting Volkhuysvesting gepleit voor een voortgaande bevordering van het eigen woningbezit. Het is opvallend dat het regeerakkoord tussen CDA en PvdA deze doelstelling niet meer vermeldt, aldus woordvoerder Rudolf de Korte.

Eigen woningbezit betekent dat er doorstroming kan plaatsvinden van de huursector naar de koopsector en daardoor binnen de huursector van goedkope naar duurdere huurwoningen.

Huurwaardeforfeit

In de koopsector is een gevaarlijke situatie aan het groeien. Zo

is de hypotheekrente de laatste tijd snel gestegen, dreigen de loonkosten in de bouw fors omhoog te gaan, en zal het huurwaardeforfeit stijgen als het kabinet zijn zin krijgt. Al met al een forse financiële aanslag op diegenen die een huis willen kopen.

De grootste problemen bij koopwoningen liggen in de premiesector. In die sector hebben kleine renteverhogingen een groot effect op het koopgedrag. De VVD heeft er dan ook voor gepleit om de subsidie te verruimen, gegeven de hogere rentestand. Bevordering van het eigen woningbezit onder lager betaalden kan op die manier worden voortgezet. Verder kunnen de gemeenten een bijdrage leveren door hun grondprijzen wat te verlagen.

De VVD is tegen het voorstellen van de staatssecretaris om een onderzoek te doen naar de mogelijkheden van huurbelasting. Het middel van zo'n strafpaling is erger dan de kwaal van een scheve woonruimteverdeling. Een strikt toewijzingsbeleid en een op bevordering van de doorstroming gericht nieuw en verbeteringsbeleid zijn de enige juiste instrumenten om meer evenwicht te brengen in de relatie inkomen-kwaliteit-huur.

De VVD heeft zich nogmaals uitgesproken voor verkoop van sociale huurwoningen. Hieraan bestaat volgens enquêtes grote behoefte en het eigen woningbezit, ook bij lagere inkomens, wordt erdoor bevorderd. ■

Geloofwaardigheid milieubeleid in het geding

Bij de begrotingsbehandeling van milieubeheer heeft de VVD geconstateerd dat de geloofwaardigheid van het milieubeleid van het kabinet in het geding is. Verschillende ministers schieten met losse flodders zoals de tachograaf, het spitsvignet en de regulerende heffingen. Andere kabinetsvorststellen leveren nauwelijks effecten op voor het milieu. Daarbij moet worden gedacht aan de aftopping van het reiskostenforfait en de verhoging van het huurwaardeforfeit.

De automobilist wordt, via een hetze en via het opdringen van een soort schuldcomplex, gebombardeerd tot algemene zondebok. Volgens het kabinet is de automobilist de nationale milieuvijand en kan hij daarom worden gebruikt als financiële melkkoe. De feiten zijn echter anders. Het verkeer levert 9 % bijdrage aan de verzuring, terwijl het 47 % van de heffingen moet opbrengen. Het beginsel „de vervuiler betaalt” komt zo wel in een heel merkwaardig daglicht te staan.

VVD-woordvoerder. Jan te Veldhuis heeft een groot aantal alternatieven voorgesteld om tot een echte vermindering van de milieulast door het verkeer te komen. Deze maatregelen zijn onder meer het gebruik van katalysatoren en roetfilters, het stellen van scherpe eisen bij uitstoot van

Jan te Veldhuis

schadelijke stoffen, verbetering van het openbaar vervoer, spreiding van werktijden, meer vrachtvervoer over het water en bevordering van het fietsverkeer.

Weinig koopwoningen

Doordat in de grote steden door toedoen van vooral socialistische bestuurders de nadruk bij het huisvestingsbeleid heeft gelegen op de sociale sector, zijn daar heel weinig koopwoningen beschikbaar. Veel potentiële eigen huisbezitters zijn daardoor naar groeikernen en slaapsteden vertrokken. Nu probeert het kabinet de eigen huisbezitter met allerlei maatregelen, zoals de aftopping van het reiskostenforfait en de verhoging van het huurwaardeforfeit te stimuleren om terug te keren naar de stad. In diezelfde stad zijn weinig of geen koopwoningen aanwezig, zodat de effecten zeer gering zullen zijn. Het een en ander leidt alleen maar tot een forse verhoging van de financiële lasten.

Evenwicht

Het is overduidelijk dat milieueisen in conflict kunnen komen met economische belangen. Er zal daarom een evenwicht moeten worden gevonden. Eenzijdige aandacht voor óf het milieu, óf economie is zeer schadelijk. De VVD vindt dat de doelstellingen uit het Nationaal Milieubeleidsplan moeten worden uitgevoerd. Om Nederland concurrerend te houden moet het een en ander echter gepaard gaan met een forse

lastenverlichting. Zo kan de economische positie van Nederland worden gehandhaafd.

Bodemsanering

De VVD heeft ervoor gepleit om meer aandacht te besteden aan de bodemsanering. Het voorgestelde budget is daarvoor volstrekt onvoldoende. De VVD heeft daarom een amendement ingediend om f 100 miljoen extra uit te trekken om de noodzakelijke maatregelen te kunnen treffen. ■

Ontwikkelingssamenwerking aandacht voor milieu

De VVD-fractie heeft bij de behandeling van de begroting voor Ontwikkelingssamenwerking haar tevredenheid betoond met de opvatting van het kabinet dat wereldwijde milieuvraagstukken ook tot de verantwoordelijkheid moeten worden gerekend van de ontwikkelingslanden. Milieu is niet alleen een zaak van de geïndustrialiseerde wereld. De Derde Wereld moet worden geholpen om de soms uit pure overlevingsdrift bijna onvermijdelijke milieuaafbraak te stoppen. Van het totale beleid dient de milieuc component integraal onderdeel uit te maken. Bij de selectie van ontwikkelingsprogramma's en -projecten moet rekening worden gehouden met de consequenties voor natuur en milieu.

VVD-woordvoester Erica Terpstra heeft verder gepleit voor

Erica Terpstra

een centrale rol van de Werelbank en het IMF bij de steunverlening vanuit Nederland aan de Derde Wereld.

Gelukkig is het niet de bedoeling van het kabinet om Nederlands ontwikkelingsgeld vooral te

besteden aan regeringen in die ontwikkelingslanden waar het sociaal-economisch beleid de objectieve toets der kritiek van de Wereldbank en het IMF niet kan doorstaan. ■

Kritiek op visserijbeleid

Tijdens het debat over de visserijbegroting heeft de VVD kritiek geleverd op het beleid van minister Braks. Volgens woordvoerder Jan te Veldhuis is het triest gesteld in de visserijsector. De kottervloot lijdt groot verlies, er bestaat nog steeds een grote overcapaciteit en de controle door de Algemene Inspectiedienst kost vele miljoenen guldens. Het overleg tussen het ministerie en de sector verloopt zeer moeizaam.

De minister is volgens de VVD nu al jarenlang niet in staat een

noodzakelijke structurele sanering van de vloot door te voeren. Zijn hart ligt kennelijk meer bij de mest dan bij de vis.

De VVD heeft gepleit voor een nieuw saneringsplan. Als gevolg daarvan moeten de sterke bedrijven met perspectief overblijven. De sanering dient in goed overleg met de sector snel en effectief te verlopen. Ook zal de minister in Europees verband moeten pleiten voor de mogelijkheid om onderbenutte quota over te hevelen naar landen met een tekort. ■

Geen buitenlandse politiek in gemeenten

Bij de behandeling van de begrotingen van de Binnenlandse Zaken en van Buitenlandse Zaken is door de respectievelijke woordvoerders van de VVD, Jan Kees Wiebenga en Frans Weisglas, gesproken over het buitenlands beleid van gemeenten die zijn georganiseerd in de zogenaamde LOTA (Lagere Overheden Tegen Apartheid). De VVD vindt dat gemeenten zich terughoudend moeten opstellen op het punt van internationaal beleid. Internationaal beleid is een zaak van de centrale overheid. Het voorkeursbeleid dat door de LOTA-gemeenten wordt voorgestaan ten opzichte van bedrijven die al dan niet zaken doen met Zuid-Afrika

is verwerpelijk. Eigenlijk is er sprake van een gewone boycot. Het weigeren van orders op grond van politieke motieven is volgens de VVD onjuist. Dergelijke besluiten van gemeenten dienen door de Kroon te worden vernietigd. De aankondiging van het kabinet dat gemeentelijke besluiten met betrekking tot het voorkeursbeleid slechts worden geschorst met het doel om een adempauze te creëren en overleg te starten is door de VVD afgewezen. Een motie van de kleine christelijke partijen, waarin werd uitgesproken dat na een schorsing vernietiging van het besluit dient te volgen werd met steun van VVD en CDA aangenomen. ■

Aanvulling beschrijvingsbrief

43ste jaarlijkse algemene vergadering

bij punt 11 (wijzigingsvoorstellen huishoudelijk reglement)
Aanvulling van hoofdstuk XII hr met een artikel 65.10 inzake het verplicht lidmaatschap van de Vereniging van Staten- en Raadsleden van de VVD.

Inleiding

Het bestuur van de Vereniging van Staten- en Raadsleden heeft zich in december jl. tot het hoofdbestuur gewend met het verzoek tot reglementswijziging over te gaan eventueel in statuten en/of huishoudelijk reglement van de partij inzake de verplichting van leden van de VVD die zitting hebben in politiek vertegenwoordigende lichamen en/of de functie vervullen van commissaris van de Koningin of burgemeester om lid te zijn van genoemde vereniging. Het hoofdbestuur heeft in zijn vergadering van 29 januari jl. besloten aan dit verzoek gevolg te geven onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat de buitengewone algemene vergadering van de Vereniging van Staten- en Raadsleden van 17 februari 1990 instemt met het hierna volgende voorstel. Als die instemming ontbreekt trekt het hoofdbestuur het voorstel in, zodat geen behandelingsplaats vindt op de 43ste JAV.

Voorstel

65.10 „De leden, die gemeenteraadslid, statenlid, rechtstreeks gekozen lid van de raad van een deelgemeente of wijk zijn, alsmede de leden die de functie vervullen van commissaris van de Koningin of burgemeester zijn verplicht tot betaling van de jaarlijkse bijdrage ten behoeve van het automatisch lidmaatschap van de Vereniging van Staten- en Raadsleden van de VVD te zamen met de aan de VVD verschuldigde jaarlijkse bijdrage. De artikelen 65.1 t/m 65.9 zijn zo veel mogelijk van overeenkomstige toepassing.”

Toelichting

In de overige grote politieke partijen is het lidmaatschap van leden van die partijen van hun organisaties van Staten- en Raadsleden reeds sedert de invoering van de financiële tegemoetkoming verplicht. De VVD heeft tot op heden zodanig het voorstel verworpen. De werkzaamheden vanuit de Vereniging van Staten- en Raadsleden zijn echter ook voor niet-leden van deze vereniging van grote importantie. Onderzoek heeft uitgewezen dat in het voorbije decennium steeds een derde, van degenen die in aanmerking komen voor het lidmaatschap, weigert tot contributiebetaling over te gaan. Juist in perioden dat door teruggang in aantal lokale volksvertegenwoordigers de middelen van genoemde vereniging toch al zeer beperkt worden, is het weigeren om lid te worden minder dan ooit organisatorisch aanvaardbaar. Het handhaven van een principieel standpunt lijkt thans door de praktijk achterhaald.

In bijlage VI van de beschrijvingsbrief voor de 43ste JAV (gepubliceerd in Vrijheid en Democratie van januari jl., blz. 14, IV) zijn in artikel 50.1 onder 2 enige woorden weggevalen. De desbetreffende passage moet luiden: „... waarbij de uitkomst naar boven wordt afgerond tot een geheel getal;”

In bijlage VI van de beschrijvingsbrief voor de 43ste JAV (gepubliceerd in Vrijheid en Democratie van januari jl., blz. 14, IV) zijn in artikel 50.1 onder 2 enige woorden weggevalen. De desbetreffende passage moet luiden: „... waarbij de uitkomst naar boven wordt afgerond tot een geheel getal;”

bij punt 12 (behandeling reglement TK)

Concept-reglement op de kandidaatstelling voor leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. (TK)

Artikel 1

Begripsbepalingen

1. In dit reglement wordt verstaan onder:
 1. Tweede Kamer: de Tweede Kamer der Staten-Generaal;
 2. zittende leden: leden van de VVD die minister, staatssecretaris of lid van de Tweede-Kamerfractie zijn;
 3. hoofdbestuur: het hoofdbestuur van

de VVD als vermeld in artikel 23 van de statuten;

4. algemeen secretaris: de algemeen secretaris van de VVD als vermeld in artikel 23.2 onder 4 dan wel in artikel 26 van de statuten;
5. commissie: het in artikel 4 omschreven orgaan;
6. technisch advies: het in artikel 3 omschreven advies over de technische inrichting van de kandidatenlijst, in voorkomend geval zoals dat advies ingevolge artikel 16.1 onder 4 is aangevuld en/of gewijzigd;
7. plaats: een plaats op de kandidatenlijst, welke zoveel plaatsen telt als in het technisch advies is omschreven;
8. kandidaat: een lid van de VVD dat schriftelijk heeft verklaard een kandidatuur in overweging te willen nemen voor een plaats op de kandidatenlijst;
9. lijstdelen: het onderste gedeelte van de kandidatenlijst waarop de laatste vijf plaatsen voor de rijkskieskringen verschillend kunnen zijn ingevolge artikel H 2 van de Kieswet;
10. Kieswet: Wet van 28 september 1989, houdende nieuwe bepalingen inzake het kiesrecht en de verkiezingen (Kieswet) en overige nadien vast te stellen wijzigingen.

1.2.

Voor het overige gelden de begripsbepalingen als omschreven in artikel 2 van de statuten.

Artikel 2:

Afdelingen in het buitenland

Voor zover afdelingen buiten Nederland zijn gelegen, worden zij ingevolge besluit van het hoofdbestuur voor de toepassing van dit reglement ingedeeld bij een kamercentrale; in dat opzicht komen aan die afdelingen dezelfde rechten toe als aan de afdelingen die ingevolge artikel 14 van de statuten tot die centrale behoren.

Artikel 3:

Technisch advies

3.1.

In de beschrijvingsbrief voor de algemene vergadering, waarop de kandidatenlijst definitief wordt vastgesteld, wordt mede het voorstel van het hoofdbestuur vermeld met betrekking tot een technisch advies.

Voorvoemd advies is gebaseerd op de daartoe gegeven mogelijkheid, neergelegd in artikel H 2 van de Kieswet, tot inlevering van één gelijklopende lijst, behoudens de laatste vijf plaatsen, voor alle rijkskieskringen bij het hoofdstembureau (kieskring 12) te 's-Gravenhage.

3.2.

Het onder 3.1 genoemde technisch advies houdt ten minste in:

1. aantal op de lijst te plaatsen kandidaten;
2. totaal aantal voorlopige kandidaten dat naar landelijke voorkeur zal worden gerangschikt;
3. wijze van spreiding over de 19 lijstonderdelen van de kandidaten voor de laatste vijf plaatsen;
4. al dan niet de mogelijkheid, dat leden van de VVD kandidaat kunnen worden gesteld die niet in de groslijst zijn vermeld.

3.3.

De artikelen 46.3 en 46.5/6 van het huishoudelijk reglement zijn zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing.

Artikel 4:

Commissie

4.1.

Het hoofdbestuur benoemt ten laatste vóór 1 februari voorafgaande aan het jaar waarin een periodieke verkiezing van de leden van de Tweede Kamer zal plaatsvinden, een commissie uit de leden van de VVD.

De algemeen secretaris voorziet in het secretariaat van de commissie.

4.2.

Met uitzondering van aspirant-leden is ieder lid benoembaar tot lid van de com-

missie mits dat lid schriftelijk onherroepelijk verklaart geen voorlopige kandidatuur voor een plaats op de kandidatenlijst te zullen aanvaarden.

4.3.

De commissie brengt aan het hoofdbestuur een gemotiveerd oordeel uit over de voorlopige kandidaten.

4.4.

Alvorens het oordeel als genoemd in artikel 4.3. uit te brengen wint de commissie het advies in van de voorzitter van de Tweede-Kamerfractie.

Artikel 5:

Zittende leden

5.1.

Vóór een door het hoofdbestuur te bepalen datum in het jaar voorafgaande aan het jaar waarin een periodieke verkiezing van de leden van de Tweede Kamer zal plaatsvinden, vraagt de algemeen secretaris aan de zittende leden hem binnen drie weken schriftelijk te berichten of zij bereid zijn een voorlopige kandidatuur in overweging te nemen.

5.2.

Binnen een termijn van twee weken na ontvangst van de in artikel 5.1 bedoelde berichten geeft de algemeen secretaris aan de commissie en het hoofdbestuur kennis van de antwoorden die hij op de in artikel 5.1 omschreven vraag heeft ontvangen.

5.3.

Op leden van de VVD die nadat in artikel 5.1 bedoelde vragen zijn gesteld zittend lid zijn geworden, zijn de artikelen 5.1 en 5.2 van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de beantwoording binnen drie weken, doch uiterlijk voor het tijdstip waarop de partijraad ingevolge artikel 15.1 bijeenkomt, dient te geschieden en dat de algemeen secretaris zo spoedig mogelijk kennis geeft van de ontvangen antwoorden.

Artikel 6:

Aankondiging kandidaatstellingsprocedure

6.1.

Vóór 1 februari voorafgaande aan het jaar waarin een periodieke verkiezing van de leden van de Tweede Kamer plaatsvindt, publiceert het hoofdbestuur de voor de kandidaatstellingsprocedure geldende termijnen en tijdstippen in het partij-orgaan.

6.2.

Bij de in artikel 6.1 vermelde publikatie geeft het hoofdbestuur aan de leden kennis van hun bevoegdheid om voor een door het hoofdbestuur te bepalen datum aan het bestuur van hun afdeling namen te noemen van personen, die zij wensen voor te dragen als voorlopige kandidaten.

Artikel 7:

Voordracht van voorlopige kandidaten

7.1.

Het bestuur van elke afdeling roept na de in artikel 6.2 vermelde kennisgeving een ledenvergadering bijeen tegen een tijdstip in een door het hoofdbestuur te bepalen periode.

7.2.

Na te hebben kennisgenomen van de namen die ingevolge artikel 6.2 aan het bestuur van de afdeling zijn genoemd, besluit deze ledenvergadering welke voorlopige kandidaten zij wenst voor te dragen; de vergadering kan als voorlopige kandidaten ook personen voordragen die niet tevoren aan het bestuur van de afdeling zijn genoemd.

7.3.

Ook de commissie en het hoofdbestuur zijn bevoegd voorlopige kandidaten voor te dragen; artikel 8 is van overeenkomstige toepassing.

7.4.

Een zittend lid dat de ingevolge artikel 5.1 of 5.3 gestelde vraag bevestigd heeft

beantwoord is voorlopig kandidaat; artikel 8 is, behoudens de ondertekening van het gevensformulier door de voorlopige kandidaat zelf, van overeenkomstige toepassing.

7.5.

Alleen leden van de VVD kunnen als voorlopig kandidaat worden voorgedragen.

Artikel 8:

Gevensformulier

8.1.

Binnen twee weken na de in artikel 7.1 bedoelde ledenvergadering brengt het bestuur van elke afdeling de namen van de voorgedragen voorlopige kandidaten ter kennis van de algemeen secretaris alsmede van de secretaris van de kamercentrale in welker gebied de voorlopige kandidaat woont, met gebruikmaking en door volledige invulling van formulieren volgens een door het hoofdbestuur vast te stellen model; elk formulier behoort te zijn ondertekend door de voorzitter of de secretaris van de afdeling alsmede, indien de voorlopige kandidaat geen zittend lid is, door de voorlopige kandidaat zelf; de voorlopige kandidaat dient tevens te verklaren dat hij bij verkiezing of plaatsvervulling de benoeming tot lid van de Tweede Kamer zal aanvaarden.

8.2.

Bij de vaststelling van het in artikel 8.1 bedoelde model neemt het hoofdbestuur daarin ruimte op voor vermelding van o.a.:

- personalia, waaronder het huisadres;
- opleiding;
- aanvang van het huidige lidmaatschap van de VVD;
- een beperkt aantal gegevens betreffende de in de laatste tien jaren vervulde: werkkring, functies in de VVD en/of in andere politieke partij(en), functies in vertegenwoordigende lichamen en andere maatschappelijke activiteiten, alles met vermelding van begin- en eindjaar en wat de vertegenwoordigende lichamen betreft met vermelding van de politieke partij(en) waarvoor men zitting had;
- een zeker aantal onderwerpen waarnaar de belangstelling in het bijzonder uitgaat;
- de verklaring van de voorlopige kandidaat bij verkiezing of plaatsvervulling, de benoeming tot lid van de Tweede Kamer te zullen aanvaarden.

Artikel 9:

Uitsluiting van deelneming

9.1.

Voorlopige kandidaten zijn van elke deelneming aan de voorbereiding van de kandidaatstelling uitgesloten met ingang van de dag van dagtekening van hun bereidverklaring ingevolge artikel 5.1 onderscheidenlijk artikel 7.2 dan wel krachtens artikel 7.3.

9.2.

Van de in artikel 9.1 vervatte uitsluiting zijn uitgezonderd:

1. de voorzitter van de Tweede-Kamerfractie of degene die hem vervangt, zulks echter uitsluitend in de vergaderingen van de commissie, het hoofdbestuur, de partijraad, de algemene vergadering en in de door het hoofdbestuur bijeengeroepen bijeenkomsten;
2. degenen die na de voorafgaande verkiezing van de Tweede Kamer voorzitter van de Tweede-Kamerfractie zijn geweest, zulks echter uitsluitend voor zover dit ingevolge de artikelen 15 en 16.3 nodig is;
3. degenen die hun bereidverklaring, een kandidatuur in overweging te nemen, schriftelijk hebben ingetrokken.

Artikel 10:

Stemrecht in de algemene vergadering

Met betrekking tot de benoeming van afgevaardigden en de overdracht van de vertegenwoordiging van een afdeling geldt, dat een afgevaardigde in de algemene vergadering als bedoeld in artikel 16 ten hoogste vijftien stemmen namens ten hoogste zes afdelingen mag uitbrengen.

Artikel 11:

Verloop van de algemene vergadering

11.1.

In de ingevolge artikel 16 te houden vergadering wordt, voordat de beraadslagingen en stemmingen over elke plaats achtereenvolgens aan de orde komen, eerst gelegenheid gegeven voor het hou-

den van algemene beschouwingen, ook over het eventueel aan de vergadering voorgelegde advies of voorstel en de daaraan ten grondslag liggende gegevens, benevens over eventueel ingekomen stukken.

11.2.

Uitsluitend de schriftelijke wijzigingsvoorstellen ingevolge artikel 14, eventueel aangevuld met de mondelinge voordracht genoemd in artikel 11.7, worden in stemming gebracht aan de hand van het in artikel 13.1 genoemde ontwerp van het hoofdbestuur eventueel aangevuld ingevolge artikel 15.3.

11.3.

De kandidatenlijst wordt samengesteld door over elke plaats, achtereenvolgens van de eerste tot en met de laatste plaats, aan de hand van het in artikel 13.1 genoemde ontwerp van het hoofdbestuur, eventueel aangevuld ingevolge artikel 15.3, te besluiten overeenkomstig artikel 76 en de overige artikelen van hoofdstuk XIV van het huishoudelijk reglement met uitsluiting van artikel 76.3 van voornoemd reglement; tijdens de stemmingen over een bepaalde plaats wordt niet meer beraadslaagt.

11.4.

Als de algemene vergadering een andere kandidaat stelt voor een bepaalde plaats dan is voorgesteld in het (aangevulde) ontwerp van het hoofdbestuur, schuift de oorspronkelijk voor die plaats voorgestelde kandidaat en degenen die in voornoemd ontwerp op hem/haar volgen, allen een plaats naar beneden op; daarna worden de beraadslagingen en de stemmingen met inachtneming van het genomen besluit hervat, te beginnen met de plaats, volgende op die waarvoor de vergadering een andere kandidaat heeft gesteld dan was voorgesteld.

11.5.

Een wijzigingsvoorstel, inhoudende de naam van een kandidaat voor een bepaalde plaats die reeds op de kandidatenlijst is geplaatst, wordt niet meer in de beraadslaging en besluitvorming betrokken voor een plaats volgende op de kandidatenlijst.

11.6.

Een wijzigingsvoorstel genoemd in artikel 14 kan tijdens de beraadslagingen worden ingetrokken door de afgevaardigde(n) van de desbetreffende afdeling die voornoemd wijzigingsvoorstel heeft ingediend. Een zelfde recht komt toe aan de voorzitter, of hij die hem vervangt, van de desbetreffende kamercentrale ten aanzien van het door die centrale ingediende wijzigingsvoorstel.

11.7.

De afgevaardigde van een afdeling en de voorzitter van een kamercentrale of hij die hem vervangt hebben het recht om een kandidaat, die bij een wijzigingsvoorstel van de desbetreffende afdeling c.q. kamercentrale als vermeld in artikel 14.1 voor een bepaalde plaats is gekandideerd waarbij hij niet gesteld is, mondeling voor een volgende plaats op de kandidatenlijst voor te dragen.

11.8.

De in artikel 14 bedoelde wijzigingsvoorstellen kunnen, nadat deze ingevolge artikel 14.7 zijn gepubliceerd niet meer worden veranderd.

Artikel 12:

Groslijst

12.1.

Het hoofdbestuur stelt de groslijst van de voorlopige kandidaten samen, welke lijst bevat de alfabetische opgave van de namen van voorlopige kandidaten met adres, geboortejaar, huidige werkkring of functie, het jaar van aanvang van het lidmaatschap van de VVD en voorts met de gegevens als voorkomend in het formulier als bedoeld in artikel 8.2.

12.2.

De algemeen secretaris zorgt voor publikatie van de groslijst in de eerstvolgende uitgave van het partij-orgaan na de samenstelling door het hoofdbestuur.

12.3.

Voor een kandidatuur komen slechts leden van de VVD in aanmerking die in de groslijst zijn vermeld, tenzij:

1. het technisch advies de bepaling bevat, dat voor plaatsen ook andere leden van de VVD kandidaat kunnen worden gesteld;
2. in bijzondere gevallen; dan is het hoofdbestuur bevoegd in het ontwerp als bedoeld in artikel 13.1 onder 3 ook

namen op te nemen van leden van de VVD die niet in de groslijst zijn vermeld.

Artikel 13: Ontwerp en adviezen van het hoofdbestuur

13.1. Vier weken voor het tijdstip van publicatie van de beschrijvingsbrief voor de algemene vergadering die beslist over de definitieve kandidatenlijst maakt het hoofdbestuur op:

1. het technisch advies met inachtneming van artikel 3.1;
2. het advies inzake al dan niet aangaan van een lijstencombinatie als bedoeld in artikel I 10 van de Kieswet, door verbinding van de in te dienen kandidatenlijst met door één of meer andere politieke partijen of groeperingen in te dienen lijsten;
3. het ontwerp van de in te dienen kandidatenlijst gelet op het overleg genoemd in artikel 27.3 van de statuten;
4. de toelichting op het ontwerp onder 3 genoemd met onder meer motivering inzake opnemings in het ontwerp van een kandidaat die niet in de groslijst is vermeld en inzake die kandidaat die als zittend lid niet in het ontwerp is opgenomen.

13.2. Het hoofdbestuur publiceert de beschrijvingsbrief, waarin opgenomen de in artikel 3.1. en 13.1 vermelde stukken, zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk tien weken voor het tijdstip waarop de algemene vergadering genoemd in artikel 16 wordt gehouden, in het partij-orgaan.

Artikel 14: Wijzigingsvoorstellen afdelingen en centrales

14.1. De ledenvergaderingen van de afdelingen en de centralevergaderingen van de centrales hebben gedurende een termijn van vier weken na het tijdstip van publicatie in artikel 13.2 genoemd het recht wijzigingsvoorstellen inzake de volgorde van de kandidatenlijst in te dienen.

14.2. Het bestuur van elke afdeling of centrale kan na de in artikel 13.2 bedoelde publicatie inzake de volgorde van de kandidatenlijst een afdelings- c.q. centralevergadering bijeenroepen waarop een wijzigingsvoorstel kan worden vastgesteld.

14.3. De afdelingen en centrales hebben ieder afzonderlijk de mogelijkheid zoveel wijzigingsvoorstellen in te dienen als er plaatsen zijn op de kandidatenlijst.

14.4. Een wijzigingsvoorstel dient betrekking te hebben op de vervulling van één plaats op de kandidatenlijst met inachtneming van het gestelde in artikel 11.7.

14.5. De ledenvergadering van de afdeling kan op de vergadering, in artikel 14.2 genoemd, afgevaardigden en hun plaatsvervangers benoemen naar de in artikel 16 voorgeschreven algemene vergadering; bij ontbreken van deze benoeming wordt een afdeling vertegenwoordigd door de in de jaarlijkse ledenvergadering van de afdeling benoemde afgevaardigde(n) of zijn (hun) plaatsvervanger(s).

14.6. Het door de ledenvergadering c.q. centralevergadering van een afdeling c.q. centrale vastgestelde wijzigingsvoorstel wordt toegezonden aan de algemeen secretaris, met gebruikmaking van een door het hoofdbestuur vastgesteld model, vóór een tijdstip gelegen zes weken voor aanvang van de in artikel 16 bedoelde algemene vergadering.

14.7. Het hoofdbestuur publiceert de wijzigingsvoorstellen in het partij-orgaan ten laatste vier weken voor de bijeenkomst van de in artikel 16 voorgeschreven algemene vergadering.

Artikel 15: Partijraad

15.1. De partijraad komt bijeen tegen een tijdstip, door het hoofdbestuur te bepalen, dat gelegen is ten minste twee weken voor de bijeenkomst van de in artikel 16 voorgeschreven algemene vergadering.

15.2. De partijraad adviseert het hoofdbestuur inzake:

1. het in artikel 3 bedoelde technisch advies;
2. het in artikel 13.1 onder 2 bedoelde advies inzake al dan niet aangaan van een lijstencombinatie;
3. het in artikel 13.1 onder bedoelde ontwerp van de in te dienen kandidatenlijst;
4. de in artikel 14.1 ingediende wijzigingsvoorstellen.

15.3. Binnen een week na de in artikel 15.1 voorgeschreven bijeenkomst kan het hoofdbestuur, gelet op de ontvangen adviezen genoemd in artikel 15.2, zijn in artikel 13 opgemaakt ontwerp aanvullen door het uitbrengen van een nota. Deze nota wordt toegezonden aan de besturen van afdelingen en centrales die zorgdragen voor het in bezit stellen van voornoemd stuk aan de afgevaardigde(n) en zijn (hun) plaatsvervanger(s) naar de in artikel 16 voorgeschreven algemene vergadering.

Artikel 16: Definitieve kandidatenlijst

16.1. Het hoofdbestuur roept de algemene vergadering bijeen tegen een tijdstip gelegen ten minste vier weken voor de dag der kandidaatstelling als vastgesteld in artikel F 1 van de Kieswet.

16.2. Het hoofdbestuur nodigt degene(n) die na de voorafgaande verkiezing van de leden van de Tweede Kamer voorzitter van de Tweede-Kamerfractie is (zijn geweest) uit voor de in artikel 16.1 vermelde vergadering ten einde daar inlichtingen te verstrekken.

16.3. Tot de algemene vergadering worden eerst de zittende leden die aan de door het hoofdbestuur gezonden uitnodiging gevolg hebben gegeven, ieder afzonderlijk toegelaten en in de gelegenheid gesteld het woord te voeren en de inlichtingen te geven waar de vergadering om vraagt; telkens nadat dit is geschied verlaat de betrokkene de vergadering.

16.4. Met inachtneming van het in de artikelen 10, 11 en 12.3 bepaalde stelt de vergadering vervolgens het (gewijzigde) technisch advies, de technische inrichting van de kandidatenlijst en de in te dienen kandidatenlijst naar volgorde van landelijke voorkeur vast.

16.5. De algemene vergadering kan na overeenkomst te hebben besloten over de bezetting van de plaatsen tot aan de laatste vijf plaatsen de beslissing over die resterende plaatsen op dit deel van de kandidatenlijst delegeren aan de centralevergadering van de desbetreffende kamercentrale.

16.6. Het hoofdbestuur publiceert de door de algemene vergadering genomen besluiten in de op de algemene vergadering volgende uitgave van het partij-orgaan; tevens brengt het deze besluiten ter kennis van de zittende leden die zich kandidaat hebben gesteld.

Artikel 17: Schriftelijke bereidverklaring

17.1. Het hoofdbestuur vraagt aan ieder die door de algemene vergadering kandidaat is gesteld, binnen een termijn van ten minste een week schriftelijk te verklaren dat hij bereid is de hem toegekende plaats te aanvaarden.

17.2. Het hoofdbestuur kan namen van kandidaten die deze verklaring niet binnen de gestelde termijn ondertekend hebben ingezonden, van de kandidatenlijst schrappen.

17.3. Indien het hoofdbestuur van oordeel is, dat na het uitvallen van een kandidaat door schrapping als bedoeld in artikel 17.2 of door een andere oorzaak, kan worden volstaan met opschuiving van de kandidaten, is het bevoegd de kandidatenlijst aldus te herzien.

17.4. Indien het hoofdbestuur in een in artikel 17.3 bedoeld geval van oordeel is dat niet kan worden volstaan met opschuiving van de kandidaten, zendt het onverwijld

een voorstel tot verandering van de kandidatenlijst aan de leden van de partijraad en hun plaatsvervangers, onder bijeenroeping van de partijraad op een termijn van ten minste zeven dagen; de partijraad heeft dan de bevoegdheid de kandidatenlijst te herzien, zoveel mogelijk met inachtneming van de besluiten van de algemene vergadering.

Artikel 18: Inlevering kandidatenlijst(en)

18.1. De algemeen secretaris is belast met het verzamelen van de ingevolge artikel H 9 van de Kieswet voorgeschreven verklaringen van instemming.

18.2. De door het hoofdbestuur benoemde gemachtigde of diens plaatsvervanger draagt zorg voor de indiening van de kandidatenlijsten alsmede - indien daartoe is besloten - tot een lijstencombinatie zoals bedoeld in artikel I 10 van de Kieswet.

Artikel 19: Afwijkingen van de procedure

19.1. Indien een lid van oordeel is dat, ter zake van de kandidaatstelling voor leden van de Tweede Kamer, is gehandeld in strijd met de statuten, het huishoudelijk reglement of dit reglement, kan dat lid een klacht indienen bij het hoofdbestuur; het hoofdbestuur draagt er voor zorg dat voornoemd lid in de gelegenheid wordt gesteld om op de in artikel 16 bedoelde vergadering zijn klacht mondeling naar voren te brengen waarna voornoemde vergadering uitspraak ter zake doet; een klacht moet worden ingediend binnen twee weken nadat het met de statuten en/of reglementen strijdige feit zich heeft voorgedaan of het betrokken lid daarvan kennis heeft kunnen nemen, doch uiterlijk twee weken voor de in artikel 16 bedoelde vergadering.

19.2. Overigens is het hoofdbestuur bevoegd een besluit, dat is genomen in strijd met de statuten, het huishoudelijk reglement of dit reglement, geheel of ten dele nietig te verklaren.

Artikel 20: Onvoorzienne gevallen

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet of waarin de toepassing van dit reglement aanleiding geeft tot moeilijkheden, beslist en handelt het hoofdbestuur.

Artikel 21: Niet-periodieke verkiezing

21.1. In geval van ontbinding van de Tweede Kamer stelt het hoofdbestuur zo spoedig mogelijk de te volgen kandidaatstellingsprocedure vast; indien tijdsgebrek zulk nodig maakt met weglating van een of meer fasen en/of met bekorting van termijnen, maar overigens zoveel mogelijk overeenkomstig de bepalingen van dit reglement en met dien verstande dat de definitieve kandidatenlijst in elk geval wordt vastgesteld door de algemene vergadering.

21.2. Het hoofdbestuur geeft van de ingevolge artikel 21.1 vastgestelde kandidaatstellingsprocedure ten spoedigste kennis op de wijze als bedoeld in artikel 6.

N.B. Ingevolge artikel F 1 van de Kieswet is bij een reguliere Tweede-Kamerverkiezing de dag van de kandidaatstelling bepaald op de dinsdag gelegen in de periode 18 t/m 24 januari; zo die verkiezing samenvalt met die voor de provinciale staten of de gemeenteraad wordt de dag van de kandidaatstelling bepaald op de dinsdag gelegen in de periode 22 t/m 28 maart.

In 1994 zal zich dus deze laatste vermelde situatie voordoen. Bij een tussentijdse ontbinding van de Tweede Kamer is de dag van de kandidaatstelling bepaald binnen een periode van veertig dagen na de dagtekening van het Koninklijk Besluit tot ontbinding.

De dag van de stemming is steeds de drieënveertigste dag na de kandidaatstellingsdag, tenzij de drieënveertigste dag na de kandidaatstelling 4 mei of Hemelvaartsdag is dan vindt de stemming op de tweeënveertigste dag plaats, zo die dag van stemming valt op 5 of 6 mei en tevens de dag voor Hemelvaartsdag is, dan vindt de stemming plaats op de vijftigste dag na de dag der kan-

didatstelling (conform artikel J 1 van de Kieswet).

TOELICHTING

Het voorliggende concept gaat globaal uit van het alternatief „spoor B” genoemd in het rapport van de REC. Voorts zijn uitgangspunten te vinden in de besluiten van de 41ste JAV te Ede en het nadien verschenen „verenigingsplan”.

Hoofdpijnen van het concept zijn:

a) het hoofdbestuur brengt in een zeer vroeg stadium van de procedure zijn ontwerp van de kandidatenlijst uit. Na behandeling door afdelingen en centrales, na raadpleging van de partijraad, wordt de kandidatenlijst op basis van het eerder genoemde ontwerp definitief door de algemene vergadering met gewone meerderheid van stemmen vastgesteld. Het hoofdbestuur draagt de volle verantwoordelijkheid van het eerste tot het laatste moment. Het verdedigt dan ook zijn ontwerp ten overstaan van het hoogste orgaan van de partij „de algemene vergadering”. Deze hoofdlijn is een consequente voortzetting van de bestuurlijke lijn zoals die door de 41ste JAV te Veldhoven is neergelegd in een wijziging van de statuten inzake positie en samenstelling van het hoofdbestuur;

b) de procedure dient een kort tijdspad te kennen en voorts voor alle leden werkelijk doorzichtig en begrijpelijk te zijn. In het „oude” reglement beslaat de procedure een periode van 12 maanden. De „nieuwe” daarentegen geeft de mogelijkheid om in een tijdsbestek van 3 maanden op adequate wijze tot besluitvorming te geraken. Voorts is aan het zgn. „Moddermansysteem” een einde gekomen, een systeem waarbij feitelijk meer toevallig dan bestuurlijk verantwoord een evenwichtige kandidatenlijst wordt vastgesteld met als eindresultaat een „toevallige” Tweede-Kamerfractie;

c) de verkiezingsraad wordt afgeschaft. Het hoofdbestuur wint wel adviezen in van de partijraad die circa twee weken voor de algemene vergadering bijeenkomt. Die partijraad zal overigens - gelet op de voorstellen ter zake in de beschrijvingsbrief voor de 43ste JAV - een andere samenstelling kennen. Motieven voor het inschakelen van de partijraad en het laten wegvallen van de verkiezingsraad zijn:

1. Het hoofdbestuur is het eerst aan zet. Maar consequent is dat ook de laatste handeling er een is van het hoofdbestuur. Het ontwerp van een kandidatenlijst dient op de algemene vergadering te worden verdedigd door dat zelfde hoofdbestuur en kan dus nimmer de lijst zijn die een verkiezingsraad heeft vastgesteld, waarvoor het hoofdbestuur geen verantwoording draagt.
2. Het handhaven van de verkiezingsraad verstoort ernstig het directe karakter van de voorgestane procedure waarbij afdelingen en kamercentrales de mogelijkheid hebben om d.m.v. wijzigingsvoorstellen het ontwerp van het hoofdbestuur te amenderen.
3. De partijraad is een adviesorgaan. Zij neemt geen (semi) finale besluiten. Zij stelt ook geen voorlopige kandidatenlijst vast. Wel geeft de raad advies aan het hoofdbestuur, eventueel gelet op de wijzigingsvoorstellen van afdelingen en centrales. Het hoofdbestuur zal zo de mogelijkheid hebben om mede gelet op de adviezen van die partijraad het eigen ontwerp aan te passen.
4. Eventueel handhaven van verkiezingsraad betekent voorts dat de procedure nodeloos verlengd wordt, en dat de algemene vergadering (het hoogste orgaan) in de praktijk buiten spel wordt gezet.
5. Bij handhaving verkiezingsraad keert gewild of ongewild het Moddermansysteem terug. Met alle gevolgen van dien. Vereenvoudiging van de procedure blijft dan een vrome wens! De herhaalde uitspraken van het hoofdbestuur (bezoeken ke's, partijraden en algemene vergaderingen) inzake de betekenis van de afdelingen in de procedure worden bij handhaving verkiezingsraad geweld aangedaan;

d) de kamercentrales zullen in de thans voorgestane procedure drie momenten van invloed kennen.

- 1) het periodiek overleg (voordat het hb zijn ontwerp uitbrengt);
- 2) de mogelijkheid om als centralevergadering wijzigingsvoorstellen in te brengen (in de periode publicatie ontwerp en bijeenkomst partijraad);
- 3) de afgevaardigden naar de partijraad hebben de gelegenheid op de bijeenkomst van de raad te adviseren;

e) er wordt een commissie gevormd die tot taak krijgt het ontwerp van het hoofdbestuur voor te bereiden. De commissie spreekt met nieuwe kandidaten en geeft een gemotiveerd oordeel over de voorlopige kandidaten. Alvorens het oordeel van de commissie het hoofdbestuur bereikt, wordt de voorzitter van de Tweede-Kamerfractie om advies gevraagd.

Het hoofdbestuur heeft het voornemen om, op basis van de uitspraken en besluiten van de komende jaarlijkse algemene vergadering inzake het vast te stellen nieuwe reglement TK ook bij de andere reglementen uit te gaan van strekking en geest van genoemd reglement. De behandeling van het concept is derhalve van fundamentele betekenis voor de hele partijorganisatie. Het hoofdbestuur spreekt de verwachting uit dat zeer veel afdelingen en centrales zich zullen voorbereiden voor de behandeling, zodat tenslotte na jaren van discussie en goede bedoelingen duidelijkheid wordt verkregen. Wachten kan niet meer!

N.B. Het hoofdbestuur verzoekt de algemene vergadering in te stemmen - zo de algemene vergadering het reglement TK heeft vastgesteld - met opdracht te geven aan de deskundigen om tot herschikking van de artikelen over te gaan en om eventuele redactionele wijzigingen te mogen aanbrengen.

Het stramien van het voorliggende concept is gebaseerd op dat van het vigerend reglement om zo een doorzichtige behandeling van het concept te bevorderen, indien een vergelijking van beide reglementen gewenst wordt.

Tijdspad procedure TK (nieuw)

Aanvang procedure

> periode door hoofdbestuur te bepalen

Publicatie beschrijvingsbrief AV

> 4 weken
vergaderingen afdelingen en centrales
Binnenkomst wijzigingsvoorstellen

> 2 weken

Publicatie wijzigingsvoorstellen

> 2 weken
bijeenkomst partijraad

> 1 week
vergadering hoofdbestuur

> 1 week
algemene vergadering

> („2 weken”)
(eventueel partijraad)

> 4 weken
dag der kandidaatstelling

> 43 dagen
dag der stemming

juul: vernieuwing in volle gang

Het is alweer enige tijd geleden dat u iets kon lezen over de nieuwe wegen die de JOVD heeft ingeslagen. Het Hoofdbestuur van de JOVD heeft de eerst maanden van 1989 de acht JOVD-districten bezocht. Door middel van deze rondgang kon met alle 85 afdelingen van gedachten worden gewisseld. De gehele opzet van de vereniging stond namelijk ter discussie. Het resultaat werd in twee rapporten voorgelegd aan de Adviesraad in april 1989, die met enige wijzigingen de nieuwe koers bekrachtigde.

Deze maanden (januari t/m maart 1990) maakt het Hoofdbestuur wederom een rondgang langs de districten. Niet de vormgeving van de plannen staat nu centraal, maar de uitvoering. En de eerste resultaten zijn positief! Zeer veel afdelingen en districten geven met enthousiasme en creativiteit invulling aan de vele nieuwe projecten.

Waar gaat het om?

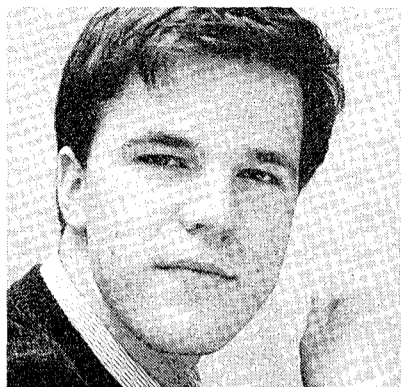
De JOVD is de grootste en de oudste politieke jongerenorganisatie van Nederland. Dat neemt echter niet weg dat de JOVD nog veel meer nieuwe leden kan gebruiken. Sterker nog: een politieke jongerenorganisatie moet altijd streven naar een maximale participatie van jongeren. Daar ligt onze belangrijkste taak: jonge mensen doordringen van de verantwoordelijkheden die het staatsburgerschap hen oplegt en hen ervan overtuigen dat het met de democratie niets wordt als je zelf geen bijdrage levert aan de vormgeving van die democratie.

Uit onderzoeken (ondermeer van het samenwerkingsverband van politieke jongerenclubs M50) is gebleken dat veel jongeren in politiek geïnteresseerd zijn maar dat zij de traditionele politieke verbanden te saai, te elitair of te hoogdrempelig vinden. Bij deze jongeren ligt de interesse vaak op het vlak van het milieu, het onderwijs of hun situatie op de arbeidsmarkt. Vraagstukken waar ook politieke jongerenorganisaties zich mee bezighouden, maar veelal op een te abstract niveau.

Twee sporen

Dus dan maar de gehele traditionele wijze van werken over boord zetten? Iedere inhoudelijke of filosofische discussie stoppen, want die spreekt hen toch niet aan? Nee, natuurlijk niet. Dat zou tot een verschraving van de JOVD leiden en veel bestaande leden van de club doen vervreemden.

Daarom is gekozen voor een aanpak langs twee sporen. Een

Mark Rutte, voorzitter JOVD

spoor geeft de bestaande JOVD weer, zoals wij die nu kennen. Dit spoor zal op veel punten versterkt en verbeterd worden. Bij het tweede spoor gaat het om nieuwe activiteiten, de nieuwe projecten, om ook die mensen bij de JOVD te betrekken die wel met leeftijdsgenoten in de JOVD politiek willen maken, maar het huidige niveau in de JOVD te moeilijk of te abstract vinden.

Congresopzet

Aan de JOVD zoals wij die nu kennen verandert vooral het een en ander in de opzet van de drie congressen die de JOVD jaarlijks organiseert. Vanaf het novembercongres 1989 draait tijdens de congressen een speciale filosofische werkgroep. Op het maartcongres dit jaar zal deze werkgroep over Fukuyama gaan en zijn spraakmakende essay. De tweede congresdag (zondag) wordt opgeluisterd met een politieke markt en een debat in de middag, terwijl de plenaire ver-

gadering gewoon doorgaat. Op die plenaire vergadering staat niet meer één grote resolutie centraal, maar bij wijze van experiment twee kleine, principiële getinte resoluties.

Maar er gebeurt meer, ook los van de congressen. De denktank heeft een nieuwe opzet gekregen, het bestand aan politieke commissies is definitief omgezet in een aantal projectgroepen met duidelijke taakomschrijving en begrenzing en de organisatorische begeleiding van de afdelingen is beleidsmatig beter onderbouwd. Er wordt onder meer op grotere schaal gewerkt met onderafdelingen. Bovendien is het project gemeentepolitiek in volle gang met speciale cursussen in alle districten en een „vraagbaak” voor de afdelingen die hen stimuleert zelf met de gemeentepolitiek aan de slag te gaan.

Nieuwe aanpak

Het tweede spoor (de laagdrempelige activiteiten) heeft vorig jaar vorm gekregen met natuurexcursies, bedrijfsbezoeken, het bijwonen van defensie-oefeningen, een technologiedag en het beursspel. De afdelingen gaan nu zelf met deze nieuwe aanpak aan de slag, in combinatie met schoolbezoeken en grote ledenwerfacties, bij voorbeeld in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen.

Einddoel is een club waar jonge mensen zelf kunnen kiezen wat ze willen doen, welke activiteiten ze interessant vinden. Een club waar ze enorm veel kunnen leren. Een vereniging zonder drempels, waar iedere jongere welkom is, die zich aangetrokken voelt tot het liberalisme.

MARK RUTTE, voorzitter ■
JOOST OTTERLOO, vice-voorzitter organisatie

Het hoofdbestuur reorganiseert

In het januarinumnummer van Vrijheid en Democratie is reeds melding gemaakt van het bestaan van de D. W. Dettmeijerstichting. De stichting, bij besluit van het hoofdbestuur van de VVD op 8 januari tot stand gekomen, houdt zich bezig met hulpverlening o.a. aan de liberale geestverwanten in Oost-Europa.

Op 29 januari jl. heeft het hoofdbestuur besloten aan voornoemde stichting nog twee toe te voegen. Een stichting - de prof. mr. P. J. Oudstichting - zal als werkgever optreden voor alle medewerkers in dienst van de partij en in dienst van de verbanden van de VVD (met uitzondering van de medewerkers van de Tweede-Kamerfractie) terwijl bij de mr.

Harm van Rielstichting het roerend en onroerend goed van de VVD zal worden ondergebracht, o.a. dus het Thorbeckehuis.

Deze belangrijke besluiten van het hoofdbestuur zijn ingegeven door de wens, reeds verwoord in de nota functie en structuur, om zo tot nog meer bestuurlijke duidelijkheid te komen.

Reeds eerder is aan de bestaande stichting die als uitgever van Vrijheid en Democratie fungeert de naam van het erelid A. W. Abspoel gegeven.

Het hoofdbestuur heeft bewust koken voor deze naamgeving om daarmee drie voormannen uit het rijkgeschakeerde VVD-verleden te eren. Alle stichtingen hebben thans namen waar aan een ieder het liberale erfgoed zal herkennen.

Namens het hoofdbestuur,
de algemeen secretaris,
W. J. A. van den Berg.

Mededelingen van het hoofdbestuur

1. 10e Jaarboek
Door onvoorziene omstandigheden verschijnt het 10e Jaarboek eerst deze maand.

De afdelingen en centrales ontvangen 2 exemplaren (reeds betaald). Voor overige belangstellenden zal het door overmaking van f 15,- p.e. op postbankrekeningnummer 40.18.232 t.n.v. VVD-Informatierekening - onder vermelding van 10de Jaarboek - mogelijk zijn meer exemplaren te bestellen. De oplage is van beperkte omvang.

2. Niet-democratische partijen
Met het oog op een consistente, eenduidige houding jegens niet-democratische

partijen, een houding tijdens de raads-campagne, tijdens collegeonderhandelingen en in de raad, heeft de Vereniging van Staten- en Raadsleden een advies opgesteld. Dit advies is verkrijgbaar door overmaking van f 1,50 op postbankrekening 1687886 t.n.v. penningmeester Vereniging van Staten- en Raadsleden van de VVD te 's-Gravenhage onder vermelding van „notitie niet-democratische partijen”.

Ingevolge artikel 4.2 PS worden hierbij de leden opgeroepen om vóór 1 september a.s. aan het bestuur van hun afdeling namen te noemen van personen die zij wensen voor te dragen als voorlopige kandidaat voor de provinciale staten van de provincie waarin hun woonplaats is gelegen.
Namens het hoofdbestuur,
de algemeen secretaris,
W. J. A. van den Berg.

Mededelingen hoofdbestuur

Ingevolge art. 4.1. PS Termijnen en tijdstippen procedure verkiezingen provinciale staten 1991

1990	
17 februari	- buitengewone ledenvergadering van de Vereniging van Staten- en Raadsleden (vaststelling provincieprogramma) in het Jaarbeurscongrescentrum te Utrecht
20 februari	- hoofdbestuur publiceert termijnen en tijdstippen van de procedure
vóór 1 april	- vorming van besturen van die provinciecentrales die uit meer dan een kamercentrale bestaan
vóór 16 mei	- door besturen van de provinciecentrales vorming van besturen van statencentrales
vóór 1 juni	- bestuursvergaderingen van statencentrales, te organiseren door bestuur provinciecentrale - opmaken van een ontwerp advies over de technische inrichting van de kandidatenlijsten door het bestuur van elke provinciecentrale
1-30 juni	- centralevergadering van elke provinciecentrale ter vaststelling van het technisch advies
vóór 16 juni	- algemeen secretaris vraagt aan leden statenfracties vóór 1 augustus de secretaris van de betrokken provinciecentrale te berichten of zij bereid zijn een kandidatuur voor een willekeurige dan wel uitsluitend voor een niet-verkiezbare plaats in overweging te nemen
vóór 16 augustus	- mededeling van secretarissen provinciecentrales aan besturen afdelingen en statencentrales over al dan niet bereidheid kandidatuur van zittende leden statenfracties
vóór 1 september	- leden afdelingen mogen namen noemen van voorlopige kandidaten aan hun bestuur
1-9 september	- afdelingen houden ledenvergadering om voorlopige kandidaten voor te dragen, ook besturen van provinciecentrales hebben deze bevoegdheid
uiterlijk 17 september	- besturen van afdelingen brengen voorlopige kandidaten ter kennis van bestuur provinciecentrale
vóór 1 oktober	- opstellen en verzenden door bestuur provinciecentrales aan secretarissen van afdelingen en staten-centrales van technisch advies en groslijst
vóór 16 oktober	- afdelingen die niet tevens statencentrale zijn beleggen een ledenvergadering om advieslijst van voorlopige kandidaten op te stellen
16 oktober (tot 24.00 uur)	- sluitingsdatum inzending advieslijsten door bestuur van de afdeling aan secretaris statencentrale, kamercentrale en provinciecentrale
23 oktober/ 7 november	- alle statencentrales beleggen een centralevergadering; opstellen van een advieslijst van voorlopige kandidaten
8 november	- sluitingsdatum inzending advieslijsten statencentrale aan secretaris provinciecentrale met afschrift aan secretaris kamercentrale
vóór 23 november	- opstellen en verzenden door bestuur provinciecentrale van het ontwerp van de in te dienen kandidatenlijsten en van overige relevante stukken aan secretarissen, afdelingen en statencentrales, en de leden van de statenfractie
vóór 23 december	- provinciecentrales houden centralevergaderingen ter vaststelling definitieve kandidatenlijst(en); afschrift van deze lijst(en) aan de secretarissen van de afdelingen, de statencentrales en aan de algemeen secretaris
1991	
22 januari	- dag van de kandidaatstelling (inlevering van de lijsten bij de hoofdstembureaus in de 12 provincies)
6 maart	- dag van de stemming provinciale staten

N.B.
Een uitgebreide procedurebeschrijving wordt toegezonden aan de besturen van afdelingen en centrales en is voorts kosteloos verkrijgbaar voor leden bij het algemeen secretariaat.

Vallée du Trient Wallis 1100 m

Hôtel Relais du Silence

Aux Mille Etoiles
Gezellig en comfortabel familiehotel aan de voet van zijn skigebied.

Overdekt zwembad, sauna, „miniclub” met kinderoppas.
Aangenaam klimaat. 8 km van autoweg, uitrit Martigny.

SKI- en WANDELWEEKEN
vanaf Fr. 574 (1/2 pens.)

In jan., mrt. en april korting voor VVD-leden.
Op skiliften geven wij in jan. en mrt. ca. 25% korting.
Voor inlichtingen:
Elly en Jan Mol - CH-1923 Les Marécottes
(Deze advertentie bijsluiten.)
Tél.: 026 / 61 16 66 Fax.: 026 / 61 16 00

Les Marécottes

SCHOONHOVEN ZILVERSTAD

RIKKOERT
Schoonhovens Silverhuys

HAVEN 113, SCHOONHOVEN, 01824-9515/5230

DE GROOTSTE COLLECTIE HEDENDAAGS ZILVER VAN NEDERLAND.
VERVAARDIGING VAN SPECIALE OPDRACHTEN. OOK VAKKUNDIGE GOUD- EN ZILVERRESTAURATIES EN VERZILVERINGEN DOOR ONZE EDELSMEDEN.

Molens: In echt zilver en zwaar verzilverd. Een succesvol relatiegeschenk.

EG moet Europese stabiliteit versterken

door GIJS DE VRIES,
VVD-Europarlementariër

Een historisch moment was het, op 7 februari, toen het Centraal Comité van de communistische partij van de Sovjet-Unie aanvaardde dat een eind moet komen aan de alleenheerschappij van de partij. Het communisme is dood; in Moskou wordt het door Lenins opvolger persoonlijk ten grave gedragen.

Allerlei gevoelens dringen zich op bij het lezen van de kranten en het zien van de televisiebeelden: blijdschap, hoop, dankbaarheid, en ook enige trots: trots dat het bij uitstek de idealen zijn die de naam van onze partij bepalen, die in Oost-Europa hun onuitroeibare kracht tonen.

Tegelijk is het moeilijk niet onder de indruk te komen van de ontzaglijke inspanningen die nog moeten worden verricht, zowel in Oost- als in West-Europa, om de omwentelingen van de laatste maanden in goede banen te leiden. De veranderingen in Oost-Europa zijn buitengewoon groot en van historisch belang; ze zijn niet onomkeerbaar.

Eenpartijstaat

Het is een opgave om van een eenpartijstaat een stabiele, pluriforme, parlementaire democratie te maken. Het is een even zware taak om van een centraal geleide economie een gemengde economie te maken, gegrond op vrije, ondernemingsgewijze produktie. Ernstige tegenslagen zijn niet uitgesloten. Botsingen tussen Oosteuropese landen evenmin. Er leven o.a. Turken in Bulgarije; Albaniërs in Bulgarije en Joegoslavië; Hongaren in de Oekraïne en Roemenië; Roemenen in Moldavië en de Oekraïne; Grieken in Albanië, Bulgarije en Joegoslavië; Duitsers in Hongarije, Polen, Roemenië en Tsjechoslowakije; Polen in Litouwen, de Oekraïne, Tsjechoslowakije en Wit-Rusland. Daarnaast groeien de tegenstellingen tussen autochtone groepen in Joegoslavië en de Sovjet-Unie.

Eenwording onafwendbaar

Spanningen van een geheel andere orde zouden ten slotte kunnen ontstaan als gevolg van het Duitse herenigingsstreven. Niet alleen tussen Oost en West, Warschaupact en NAVO: ook binnen West-Europa, waar een herenigd Duitsland een ingrijpende verschuiving van economische en politieke macht te weeg zal brengen. De Duitse eenwording is onafwendbaar, en dus ook de opname in de EG van de burgers en het grondgebied van de huidige DDR.

West-Europa, en i.h.b. de Europese Gemeenschap, staat zodoende voor twee reusachtige uitdagingen: de Oosteuropese volkeren te helpen op hun weg naar vrijheid en democratie, en een stabiel kader te scheppen voor de vereniging van de DDR en de Bondsrepubliek. De laatste taak, en tot op zekere hoogte ook de eerste, kan alleen succesvol worden uitgevoerd als de EG als instrument van stabiliteit wordt versterkt.

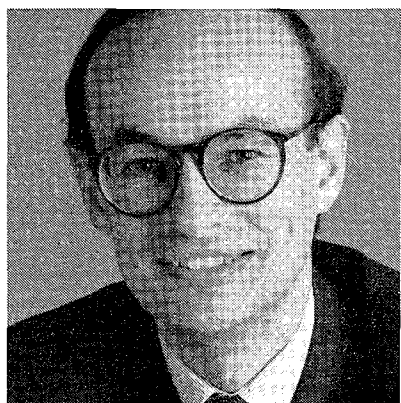
Hechtere band

De Verenigde Staten dringen er bij de EG op aan, deze rol te vervullen. President Bush zei het op 21 mei, minister Baker op 12 december 1989: Amerika wil een

veel hechtere band met de EG, eventueel in de vorm van een verdrag. Algemeen zijn deze oproepen uitgelegd als een terechtwijzing aan mevrouw Thatcher, die in de EG nog altijd weinig meer ziet dan een vrijhandelsgebied. Ook al blijft de BRD, als deel van een verenigd Duitsland, lid van de NAVO, wat noodzakelijk is, toch zal het Westduitse veiligheidsbeleid kunnen eroderen. Daarom is het zaak dat dit veiligheidsbeleid vorm krijgt in samenspraak met de Westeuropese partners, zoals de EG-landen in 1985 in het EG-verdrag vastlegden. De EG kan zo, op politiek en economisch gebied, de rol van de NAVO aanvullen. Het is tijd dat Nederland, als trouwe bondgenoot, de oproep van Bush en Baker ondersteunt.

Brussel als centrum

Wil de EG haar politieke rol goed vervullen, dan moet zij economisch sterk zijn. De gemeenschappelijke Europese markt moet worden voltooid, ten laatste

in 1992, en moet een pijler worden van een liberaler wereldhandelsstelsel. Tegelijk zal de EG enige forse stappen moeten zetten op de weg naar een economische en monetaire unie. Het is niet aanvaardbaar dat de speelruimte voor het Nederlandse of het Franse economische beleid straks in feite wordt bepaald in Bonn (of Berlijn). Wat dat zou inhouden ervaren wij nu al: huizen en leningen worden in ons land duurder (de rente stijgt) omdat de Bondsrepubliek, zonder overleg met haar buurlanden, een muntunie met de DDR voorstelt. Beter is de hoofdlijnen van beleid gezamenlijk, in Brussel, vast te stellen. Ook de hulp aan Oost-Europa moet gezamenlijk worden opgezet - met een „ieder voor zich” is niemand gediend.

De EG kan haar groeiende po-

litieke en economische verantwoordelijkheid alleen aan, als zij in staat wordt gesteld effectiever en democratischer te werken. Voorlopig dus geen toetreding van nieuwe lidstaten als Turkije of Oostenrijk. De Raad van Ministers moet minder eenstemmig en vaker met meerderheid van stemmen besluiten, bijvoorbeeld op milieugebied. Het aantal Europese Commissarissen moet omhoog; de uitvoerende taak van de Commissie versterkt. Er moet een begin worden gemaakt met de vorming van een Europese centrale bank. En de wetgevende en begrotingsbevoegdheden van het Europees Parlement moeten worden vergroot, omdat de burger even veel invloed moet krijgen op dat deel van zijn nationale wetgeving dat in Brussel wordt vastgesteld, als op het deel waarvoor de binnenlandse politiek alleen verantwoordelijk is.

Er is de afgelopen decennia nooit een moment geweest, waarop de verantwoordelijkheid van Europeanen voor hun eigen toekomst groter was dan nu. Nu is dus staatsmanschap vereist. Vrijheid en democratie verdampen als zij niet worden vastgelegd in wetten en instellingen. Die instellingen zijn er. Het komt er nu op aan ze te gebruiken. ■

ONDER AUSPICIËN VAN DE
LIB. DEM. FRACTIE

Mededeling:

In het jaarverslag over het jaar 1989 van de VVD in het Europees Parlement is een fout geslopen. Op de achterflap staan foutieve adressen van de voorlichtingsbureaus van resp. Europees Parlement en Europese Commissie.

Correct is:
Voorlichtingsbureau Europees Parlement
Korte Vijverberg 6
2513 AB Den Haag
070-3624941

Voorlichtingsbureau Europese Commissie
Korte Vijverberg 5
2513 AB Den Haag
070-3469326
Voor alle telefoonnummers vermeld op de achterflap geldt dat per 1-1-1990 een 3 voorafgaat.

Meer dan 50% nam deel aan cursus gemeenteraad

Ede - De goed bezochte landelijke bijeenkomst voor vormings- en scholingsfunctionarissen werd geopend door drs. F.G.J. Steenmeijer, lid hoofdbestuur belast met Vorming en Scholing. In zijn voorwoord benadrukte hij vooral het belang van de groei van vorming en scholing.

Voorop staat de kwaliteit zowel inhoudelijk, als van de inleiders. De communicatie binnen de partij kan worden verbeterd en de verschillende procedures zullen op democratische wijze moeten worden behandeld.

Gewerkt zal worden aan de uitwerking van het verenigingsplan waarin de Haya van Somerenstichting een belangrijke rol zal spelen. Vanuit de Tweede-Kamerfractie zal worden gewerkt aan behoud van de economische groei, betere ontplooiing van de mensen en te kunnen leven in een goede rechtsdemocratie. Taak van de liberalen is een goede discussie over nieuwe ontwikkelingen zoals de demografische ontwikkeling, milieu nationaal en internationaal, Europese integratie gelet op 1992, meer kracht bij te zetten. Dr. K. Groenveld, directeur van de prof. mr. B.M. Teldersstichting, ging nader in op de cursus Liberalisme II. In deze cursus zal intensiever op het liberalisme worden ingegaan. Gewerkt is aan een goede syllabus. De Teldersstichting heeft een publikatie in voorbereiding, deze bundel zal onderdeel zijn van de cursus. Uit deze cursus zullen inleiders komen voor Liberalisme I, aanvang in najaar 1990.

Meer dan 50%

Door drs. P. Luitjen, lid van

de stuurgroep, werd het enorme succes wat de cursus GR heeft, verwoord. Dit betekent dat tot nu toe meer dan 50% van de kandidaatgemeenteraadsleden heeft deelgenomen aan de cursus Gemeenteraad. De 4 „grote steden” hebben de cursus met de gehele fracties gevolgd.

Om de resultaten van het onderhandelen te vergroten zal in februari worden gestart met de training „Onderhandelen” bedoeld voor fractievoorzitters en lijstaanvoerdere. Door de „vaktechnische” cursussen zullen de GR-leden zich kunnen bekwalen

in hun toegewezen commissies. In 5 verschillende plaatsen in het land zullen „seminars” worden georganiseerd. De rol die de Haya van Somerenstichting hierin heeft, betreft vooral het bundelen van de deskundigheid om deze kennis bij de juiste doelgroep te brengen op een kwalitatief hoog niveau. De praktische kennis van de stuurgroep gekoppeld met de politieke behoefte vanuit het hoofdbestuur, zal voor de toekomst in een positief beleid resulteren. De bijeenkomst werd besloten door mevrouw M.J.H. den Ouden-Dekkers, lid hoofdbestuur belast met „de discussie binnen de VVD”. Zij benadrukte dat er een permanente bezinning op de inhoud van het liberalisme moet zijn. Vanuit de partij zal er zelf een richting moeten worden gegeven aan de maatschappij.

Nu het economische beleid op orde raakt, is het streven naar zelfredzaamheid en individualisering erg belangrijk. Een belangrijke taak van de overheid is sociale vernieuwing. De VVD zal de mogelijkheden die er zijn t.a.v. de economische zelfstandigheid moeten aangrijpen. Noodzaak hierbij is o.a. de aanpassing van de uitkeringen bij geen arbeid. De doelstelling die Haya van Someren nastreefde, dat ook de minder draagkrachtigen de gelden moeten toegekend krijgen om beter te functioneren, dienen wij ook te creëren. Wij zullen de leden moeten stimuleren, het hoofd gericht op de toekomst. Krachtige woorden om mee af te sluiten en terug te kijken op een zinvolle jaarvergadering.

A. VOETS-DE WIT ■

Zaaloverzicht in De Reehorst te Ede (Foto: Peter Drent b.v.)

Stimulerend en Verantwoordelijk, kortom, Liberaal

Een politieke partij die richting wil geven aan de ontwikkeling van de samenleving, bedient zich van een strategie om een sleutelpositie te verkrijgen in het politieke en maatschappelijke krachtenveld. De VVD, het organisatieverband van liberalen in Nederland, doet dat op basis van haar beginselen.

Zij kiest bij de uitwerking daarvan voor een praktisch en toekomstgericht antwoord op de indringende maatschappelijke vraagstukken. Dat vraagt om een voortdurende bezinning op taak en plaats van het Nederlandse liberalisme. Alleen maar vasthouden aan en koesteren van het verleden past niet bij een partij, die op grond van haar uitgangspunten vorm wil geven aan toekomstige ontwikkelingen.

Sommigen denken dat de wereld al zó liberaal is geworden, dat het liberalisme er nauwelijks meer iets aan kan toevoegen. Maar er is geen liberaal die het bestaan van kwaad, ellende, armoede, onrechtvaardigheden of afhankelijkheden zal ontkennen. En zolang dat het geval is, zolang is er voor liberalen werk aan de winkel. Over de samenleving wikt thans met wijde vleugelslag het begrip „sociale vernieuwing”; de roep om de handen en voeten ervan klinkt hier en daar. De body en spirit echter liggen opgesloten in de liberale beginselen.

Uitgangspunt

Het liberalisme kiest daarbij als uitgangspunt de individu als zelfstandige mens. Normen en waarden worden daaraan ontleend en op grond daarvan vragen liberalen voortdurend naar de zin van de huidige situatie, naar de noodzaak van behoud en hervorming, naar de verenigbaarheid van ideeën en dagelijkse levenspraktijk.

De liberale zelfstandige mens is niet een geïsoleerd, egoïstisch individu; hij hanteert normen- en waardenpatronen, die de verbondenheid met en het recht op gelijke vrijheden voor de medemens weerspiegelen. Binnen dat kader oefent hij zijn essentiële recht tot eigen keuze uit. Aanvaarding van de daarbij behorende verplichtingen spreekt voor zichzelf.

In bestuurlijk opzicht kenmerken liberalen zich door een fundamenteel democratische houding. Van het adjectief „democraat” hoeven zij zich dan ook niet te voorzien, in tegenstelling tot Christen-democraten en sociaal-democraten.

Terughoudende overheid

Het concept van de alles-regelende verzorgingsstaat heeft niet gewerkt. Mensen willen niet afhankelijk zijn binnen anonieme collectiviteiten. Als individu voelen zij zich dan aan hun oren naar een ongewenste plaats gesleept.

De noodzakelijke aanpassing van de economie tengevolge van een uitdijende bureaucratie van de staat en zijn organen heeft het liberale concept van een terughoudende, efficiënte, maar wel stimulerende overheid, waarbij tevens ruimte is voor een gezonde werking van marktmechanismen, voluit in de schijnwerpers gezet. Is er dan toch niets meer te doen? Zeker wel, want er staan teveel mensen in de maatschappelijke parkeerbaan en op de economische hervormingen volgen sociale herstructureringen. De opvattingen over arbeid als kader voor

deelname aan het maatschappelijk verkeer bieden alle ruimte voor uitwerking van de liberale ontplooiingsfilosofie.

Een selectieve overheid is prima, zeggen liberalen, maar ze plaatsen er wel kritische kanttekeningen bij:

- op grond van welke criteria selecteert de overheid wat tot haar verantwoordelijkheid behoort? Liberalen kennen immers wel degelijk belangrijke taken aan de overheid toe!
- wat zijn de kaders waarbinnen decentralisatie van bevoegdheden plaatsvindt? Immers, decentralisatie alleen is niet alleenzalmakend. De democratische controle via de gekozen vertegenwoordigende organen mag daarbij nooit verloren gaan. Wat is bijvoorbeeld de invloed van een VNG of een IPO op de besluitvorming op lokaal

en regionaal niveau en hoe democratisch zijn bestuursakkoorden tussen overheden? En hoe zit het met de controle op het maatschappelijke middenveld, dat zich kenmerkt door belangenbehartiging en machtsconcentratie zonder enige vorm van democratische controle? Gaan we dan niet de weg van het corporatisme op?

Medemenselijkheid

Ook het adjectief „sociaal” behoort niet aan het liberalisme te worden toegevoegd. De gerichtheid op mensen garandeert de medemenselijkheid. Het liberalisme vestigt daarbij zijn hoop vooral op het bieden van mogelijkheden om mensen zelfstandig hun weg te laten gaan. De liberale staat stimuleert tot zelfstandige kracht, maar draagt daarnaast verantwoordelijkheid voor essentiële gemeenschapstaken en voor verzorging-op-maat van die mensen, wie de zelfstandige kracht op enig moment ontbreekt. Dat betekent zoeken naar verzorgingsarrangementen die op specifieke

situaties zijn toegesneden. Een tot apathie leidende collectieve fuik, waar mensen nooit meer uitkomen, wijzen liberalen af. Bestuurlijk en maatschappelijk blijven eigentijdse liberale impulsen noodzakelijk.

Discussiebijeenkomsten

Daarom stimuleert het Hoofdbestuur tot een levendige discussie over de inhoud van het liberalisme in alle hoeken van de partij. Het Verenigingsplan geeft een beeld van de activiteiten. Zo organiseren op 10 maart a.s. de Kamercentrales Den Haag, Rotterdam en Amsterdam op eigen kracht een discussie-bijeenkomst over Nederland als multi-culturele samenleving. Op 12 mei worden in het kader van de inhoudelijke discussie de gedachten gevormd over de recente ontwikkelingen in Oost-Europa. Op 6 oktober staat de stimulerende staat centraal en op 24 november de integratie van milieu, landbouw, ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer.

Natuurlijk zou alles tegelijk

moeten gebeuren: discussie over de internationale ontwikkelingen, de veiligheid, rechtshandhaving en privacy van de burger, de consequenties van de ontwikkeling van de genetische technologieën en nog veel meer. Het staat allemaal op de rol. Vast staat ook, dat de enthousiaste discussie over de ontwikkeling van het liberalisme het liberale gehalte van de samenleving verhoogt. Daarbij biedt de plaats in de oppositie een ongekend voordeel: denken en doen hoeven wij niet meer te scheiden om de altijd als coalitie-partner fungerende christen-democraten het CDA, aan een meerderheid te helpen. Die functie leidt uiteindelijk tot het te vaak opvangen van andersmans water in de eigen wijn, tot een te pijnlijke scheiding van leer en leven: het verlies van identiteit, en daardoor van invloed en macht.

Door zich vanuit de eigen beginselen open te stellen voor de maatschappelijke ontwikkelingen, zal de VVD haar plaats in het centrum van de politiek-maatschappelijke actualiteit en het politieke krachtenveld versterken, waardoor voldaan wordt aan de voorwaarden voor maatschappelijke inbedding en aanhang van de liberale stroming.

GREETJE DEN OUDEN-DEKKERS ■
Lid van het hoofdbestuur van de VVD, belast met de inhoudelijke discussie

„Liberale politiek heeft actieve vrouw nodig”

„Actieve deelneming van vrouwen aan de liberale beleidsvorming binnen de VVD is nodig en moet daarom krachtig worden gesteund.” Op het jaarcongres van de Vrouwen in de VVD op 9 en 10 februari wees fractievoorzitter Voorhoeve op de betekenis van het centrale congressthema „De actieve vrouw” voor de liberale politiek. In dat kader deed hij een oproep aan de Organisatie Vrouwen in de VVD om met haar kennis van en ervaring in de liberale politiek de nieuwe Roemeense liberalen te helpen bij het opzetten van een vrouwenorganisatie. „Door adoptie van de vrouwenorganisatie krijgt het liberalisme in Roemenië een steun in de rug.”

Sociale vernieuwing

Terugblikkend op 100 dagen kabinet Lubbers-Kok constateerde Voorhoeve dat er eigenlijk nog heel weinig tot stand is gekomen. Daarom verdient zo’n kabinetsploeg geen oppositie maar steun, aldus Voorhoeve. Hij toonde de ideeënbus van Marjanne Sint („Een hint voor Sint”) waarin concrete voorstellen voor sociale vernieuwing konden worden gestopt.

Sociale vernieuwing moet volgens Voorhoeve vooral werkgelegenheid zijn, ook voor vrouwen. Voorstellen voor kinderopvangprojecten, opleidingen voor herintreedsters en individualisering van uitkeringen noemde hij in dat kader „gewoon wat gezonde liberale gedachten”.

Schot in de roos

Partijvoorzitter Ginjaar noemde het congressthema „De actieve vrouw” en het motto van de VVD-vrouwen voor de komende verkiezingen „Oog voor de toekomst” een schot in de roos. Door hun toekomstgerichte en positieve visie leveren de Vrouwen een wezenlijke bijdrage aan de inhoudelijke discussie binnen de partij, aldus Ginjaar. Samen met vorming en scholing en publiciteit vormt deze inhoudelijke discussie de voornaamste pijlers van het verenigingsplan van het Hoofdbestuur van de VVD.

Ginjaar nodigde de Vrouwen in de VVD uit om na de gemeen-

teraadsverkiezingen met het Hoofdbestuur van gedachten te wisselen over voorzetting van positieve actie binnen de partij. Hij erkende dat de VVD met het aantal vrouwelijke Kamerleden er „erg bekaaid” af komt vergeleken met het totale aantal vrouwelijke Kamerleden. Het zittend Hoofdbestuur heeft dan ook besloten om bij de volgende verkiezingen tijdens de kandidaatstellersprocedure meer nadruk te leggen op positieve actie.

Tenslotte beloofde hij de ruim 150 aanwezigen dat hij in de volgende Algemene Ledenvergadering aandacht zal vragen voor een grotere inbreng van vrouwen op alle niveaus binnen de partij.

Ergerlijk

Monique de Vries, voorzitter van de Vrouwen in de VVD, ging in haar openingstoespraak in op het pleidooi van de heer Rutten, scheidend secretaris-generaal van het Ministerie van Economische Zaken, om de obstakels weg te nemen die vrouwen ervan weerhouden buitenshuis te werken. Zij noemde het „ergerlijk” dat als voornaamste argument hiervoor louter economische motieven worden aangevoerd, zoals het dreigende gebrek aan goed opgeleide arbeidskrachten. Niettemin strookt het idee van de buitenshuis actieve vrouw met het liberale streven naar een maatschappelijke positie van vrouwen als zelfstandige, zelfredzame individuen. Het is echter noodzake-

Voorzitter Vrouwen in de VVD Monique de Vries.

lijk, aldus mevrouw De Vries, dat de politiek een wettelijk en sociaal kader vormt dat recht doet aan een volwaardige bijdrage van vrouwen aan het arbeidsproces. Een kader waarin niet alleen de plichten, maar ook de individuele rechten van vrouwen worden omschreven.

Maar betekent emancipatie vooral of uitsluitend dat het individu financieel in staat moet zijn in zijn eigen onderhoud te voorzien? Is de maatschappij werkelijk gebaat bij louter werkende mensen? Moet er niet voldoende ruimte blijven voor de maatschappelijke verantwoordelijkheid ten opzichte van elkaar?

Voor de beantwoording van deze gewetensvragen verwees

mevrouw De Vries naar het begrip „sociale vernieuwing” dat zich in haar visie bij uitstek leent voor een liberale invulling: de vrijheid en verantwoordelijkheid van het individu om te kunnen beslissen over zijn eigen leven in het besef tevens maatschappelijke verantwoordelijkheid te dragen.

Een viertal deskundigen gaf vervolgens hun visie op enkele sociale, economische en milieutechnische aspecten van de buitenshuis actieve vrouw en de consequenties voor de volkshuisvesting en ruimtelijke ordening.

Deze invalshoeken vormden de basis voor de workshops waarin de congresgangers hun mening konden toetsen aan die van VVD-Tweede Kamerleden.

Het congres werd besloten met een plenaire en zeer druk bezochte forumdiscussie waarin de leiders en Kamerleden konden reageren op de conclusies van de verschillende werkgroepen.

Een uitgebreid verslag van het congres zal worden gepubliceerd in het aprilnummer van De Liberale Vrouw. Een jaarabonnement op dit kwartaalblad van de Organisatie Vrouwen in de VVD kost f 17,50. Voor inlichtingen tel. 070-3613040.

LODY PIETERS ■
Secretaris PR en Propaganda
Organisatie Vrouwen in de VVD

Broos van Erp terug in Tweede Kamer

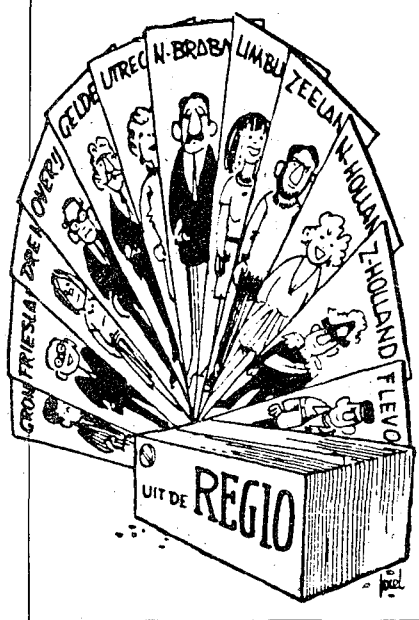
Het vertrek van het VVD Tweede-Kamerlid Ad Nijhuis per 1 februari jl. uit de Tweede Kamer betekende voor Broos van Erp de terugkeer in de groene bankjes.

Ad is directeur geworden bij NEFARMA en nam in de beslotenheid van de fractievergadering eind januari afscheid. Joris Voorhoeve prees zijn grote kennis van zaken; vooral de materie rond het gezondheidsplan-Dekkers werd door Ad Nijhuis voortreffelijk

verwoord. Zo goed, dat Lubbers er zelfs last van had en Nijhuis eens betichtte van „politiek vandalisme”.

Een ochtend zat de VVD-fractie met 23 man in de vergadering, want Broos was gelijk weer terug op het honk, waarvan hij sinds 1978 deel uitmaakt. Broos van Erp gaat zich weer intensief bezig houden met het midden- en kleinbedrijf. ■

REGIO

2, CPN 1, Almere Partij 1 en een andere partij 1.

De verwachting op basis van de uitslagen van 6 september jl. is dat de VVD in Almere 7 en misschien zelfs wel 8 zetels zal behalen. Dat zou een fantastisch resultaat zijn.

Na de verkiezingen op 21 maart a.s. zien wij geen reden de samenwerking met de PvdA te verbreken. Ko Hartman zei het in zijn lustrumspeech aldus: „In een goed huwelijk moet je niet stoken”. Hij sprak de verwachting uit dat de VVD en de PvdA ooit het zilveren jubileum zullen kunnen vieren.

Momenteel zijn wij druk bezig de prognoses om te zetten in een tastbaar resultaat op 21 maart. Dus nu geen geschrijf meer maar aan het werk!!

JAN WACHTMEESTER ■
Fractie-assistent Almere
Foto: Studio Friedlander

genwoordigers uit alle bestuurslagen werkt bevruchtend.

Altijd nieuws

Er ontstaat een uitstraling als journalisten van regionale kranten geen bijeenkomst meer willen overslaan. Het platform in West-Brabant levert immers altijd nieuws op. De doordachte keuze van het onderwerp is soms zelfs aanleiding tot dagenlang in de belangstelling staan als bestuurders van andere partijen reageren en op de reactie commentaar wordt gevraagd.

De maatschappelijke interactie versterkt het aanzien van het Westbrabantse platform. Wie wil meetellen is erbij. Zo ontstaat gaandeweg een forum, dat zich creatief uitlaat over praktische aanpak van onderwerpen die in het gewest leven. Liberale standpunten werken aldus in West-Brabant door. Ook in gemeenten waar de VVD-vertegenwoordiging niet sterk is.

Nu de faam van het op zaterdagochtenden gekweekte platform is gevestigd, ligt de overgang naar een tweedaags symposium voor de hand. Het onderwerp van bespreking ook. Ligt het gewest niet in een belangrijke delta, tussen de wereldhavens Rotterdam en Antwerpen? Als thema wordt gekozen: tussen Randstad en Kanaaltunnel.

Symposium

Met eenzelfde brede blik nodigt de ondercentrale deelnemers uit. Naast de inmiddels bekende club zitten nu ook vertegenwoordigers uit Rotterdam, Zuidhollandse staten, Zeeuwse staten. Van de Belgische zusterpartij PVV is er burgemeester en senator J. Buchmann. Joris Voorhoeve leidt de zitting van de eerste dag. Zonder aarzelen reist hij naar het Zuiden af.

De stap van platform naar symposium heeft nog een consequentie. Niet de specialisten uit eigen Westbrabantse gelederen zetten de toon, maar buitenstaanders: A. van Essen van de Rijksplanologische Dienst, secretaris F. Luyten van de Kamer van Koophandel Westelijk Noord Brabant, directeur A. de Weerd van de ministeriële landbouwdienst in de provincie, directeur P. v. Poppel van de Brabantse Milieufederatie, Kamerlid Jan te Veldehuis en PVV-senator Buchmann.

Waterval

Zij wagen zich niet aan voorspellingen, maar dragen informatie aan. Een waterval aan mogelijkheden, die in de toekomst een rol kunnen spelen.

De planoloog schetst het verlokende beeld van industriële overloop: van Rotterdam naar het Zuiden en mogelijk vanuit Antwerpen naar het Noorden. Er zijn perspectieven. Volgens de Kamers van Koophandel in de delta, waarvan West-Brabant slechts een deel is, neemt de industriële en dienstverlenende bedrijvigheid al een sterke positie in. Vergroting van economische activiteiten ligt in het verschiep als een regio-overschrijdende aanpak wordt gehanteerd. Niet echter ten koste van landbouw en recreatie, luidt het weerwoord van landbouwzijde. Boeren en tuinders zijn een niet te verwaarlozen factor in 's lands economie. En ook de recreatie mag niet onder industriële expansie lijden.

Vergeet milieu en leefklimaat niet, werpt de milieuman op. Laat nieuwe bedrijvigheid, zo daar al plaats voor is, schoon zijn. De druk op het leefklimaat mag niet

groter worden. Teveel ging al verloren: bomen, planten, zoogdieren, insecten.

Leefklimaat ontzien

Prikkelende opmerkingen bouwen een mening op. Die van West-Brabant staat voor een deel al vast: mee in de vaart der volkeren, maar niet ten koste van het leefklimaat. Er liggen in de regio tal van kwetsbare en waardevolle natuurgebieden. Daar mag niemand aankomen.

„Als dit gebied iets wil bereiken dan moet er een bestuurlijk front zijn”, zegt oud-gedeputeerde Harry van Lieshout in de kantlijn. „Ontwikkeling van West-Brabant wordt gedragen door achttien gemeenten, die alle vooralsnog uitgaan van zichzelf. Om echt iets te bereiken zouden er via herindelings vijf moeten overblijven. Op die manier ontstaat voldoende draagkracht om kwaliteit te kopen.”

Niemand gaat er overigens vanuit, dat het symposium een revolutionair gevolg voor de regio krijgt. Er zal mogelijk wat meer worden gesproken over en een standpunt worden ingenomen betreffende noodzaak van gemeentelijke herindelings in het Westen van Brabant.

Partners of concurrenten

Ter sprake komt zeker nog de toekomstige verhouding tussen Rotterdam en Antwerpen. Zullen zij partners worden of concurrenten blijven? In een partnerschap, zo veronderstelt men, maakt West-Brabant meer kans een rol te spelen dan in een politiek van elkaar bestrijden.

Voor het overige: hoe brengt het gewest een evenwichtige ontwikkeling tussen industrie, landbouw, recreatie, milieu tot stand? Waar eenzijdige belangstelling toe leidt weten we immers uit vervuilde grond, water, lucht.

Zou het verder niet verstandig zijn samen met de zuiderburen vervuiling aan te pakken? „Laten we er met de PVV een symposium aan wijden”, zo stelt Joris Voorhoeve voor. Eerste onderwerp van aandacht zou het Scheldebekken kunnen zijn.

Waar het symposium van ondercentrale West-Brabant al niet toe kan leiden. Als „tussen Randstad en Kanaaltunnel” niet direct iets oplevert, wat onwaarschijnlijk is, dan heeft het in elk geval tot onmiddellijk gevolg, dat ondercentrale West-Brabant een bovenregionaal belang heeft gekregen.

JAN VAN DE VEN ■

Korthals Altes luidt bel in Almere voor succesvolle ronde!

Oud-minister Korthals Altes luidde op 26 januari jl. tijdens de 2e lustrumviering van de VVD in Almere (de KC Flevoland heeft net in december haar 1e lustrum gevierd) een koperen bel om de start van de campagne in Almere in te luiden. Deze bel heeft Ko Hartman, sinds tien jaar fractievoorzitter, bij zijn benoeming tot Lid van verdienste ontvangen wegens zijn aandeel in 1979 m.b.t. de oprichting.

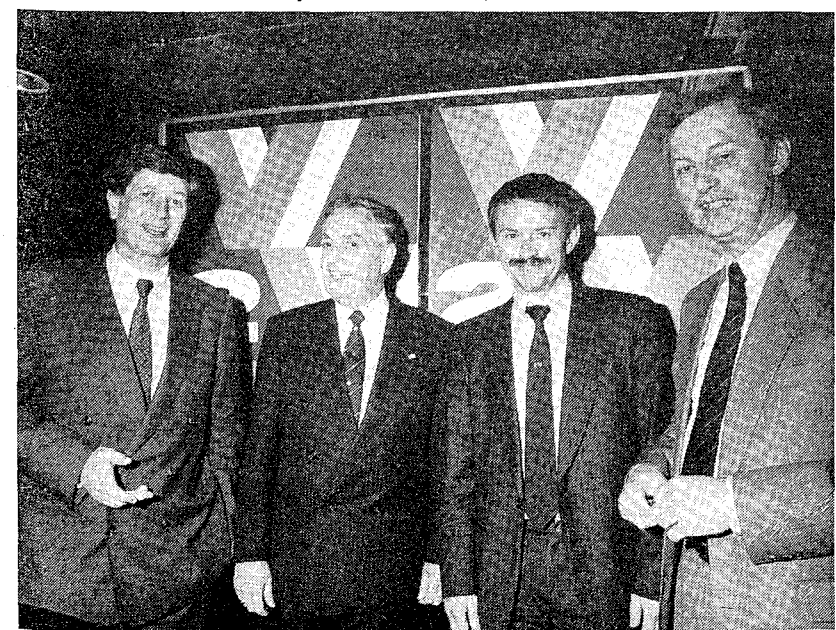
De combinatie was dus ideaal: Frits Korthals Altes, ten tijde van de oprichting van de afdeling partijvoorzitter, luidde de bel van Ko Hartman om de volgende succesvolle periode van de VVD in Almere aan te kondigen.

Want van succes kan de Almeerse VVD meespreken: bij de Tweede Kamerverkiezingen in 1989 behaalde Almere zelfs 2,2% winst en kwam daarmee op 21,57% !! Ook bij eerdere verkiezingen heeft de VVD in Almere een groei doorgemaakt. De eerste verkiezingen in Almere, voor de adviesraad (Almere was toen nog geen gemeente) in 1980 leverde een resultaat van 15,58% op, in 1989 21,57%.

Naast deze succesvolle verkiezingsuitslagen heeft de VVD ook altijd deel uitgemaakt van het College van B & W. De laatste 6 jaar samen met de PvdA.

Momenteel heeft de PvdA 14 zetels in de raad (4 wethouders), de VVD 5 (1 wethouder), CDA 3, D66

V.l.n.r. Harry Dijkstra, afdelingsvoorzitter; Frits Korthals Altes, Tweede Kamerlid, Ko Hartman, fractievoorzitter en lijsttrekker, Dick Bos, wethouder.

Collegevorming

Op zaterdag 24 maart 1990 organiseert de Vereniging in samenwerking met de Haya van Somerenstichting een morgen over collegevorming.

Tijdens deze bijeenkomst zullen drie korte inleidingen worden gehouden, waarbij de problematiek vanuit verschillende gemeenten, zowel wat betreft grootte als politiek karakter, wordt belicht. Aansluitend is er ruime gelegenheid tot het stellen van vragen en discussie, waarbij juist op specifieke, actuele problemen kan worden ingegaan. Voor dat soort problemen kan men ook na afloop van de morgen terecht bij enkele ervaren onderhandelaars. De bijeenkomst wordt afgesloten met een facultatieve lunch.

De bijeenkomst vindt plaats in het Jaarbeurs Congrescentrum te Utrecht en duurt van 10.30 tot 13.00 uur. De bijeenkomst is uitsluitend toegankelijk voor leden van de Vereniging. De deelnamebijdrage is exclusief lunch f 25,— en inclusief lunch f 50,—. De deelnamebijdrage dient vooraf te zijn overgemaakt op postbankre-

kening 1687886 t.n.v. Penningmeester Vereniging van Staten- en Raadsleden van de VVD te 's-Gravenhage onder vermelding van „Collegevorming 24 maart 1990”. Aanmelding is mogelijk door middel van onderstaande bon.

Het programma luidt:

10.30 uur
opening door de heer G. W. Remkes, voorzitter van de Vereniging van Staten- en Raadsleden van de VVD.
10.35 uur
inleidingen door de heren M. J. W. M. Brooijmans (voorzitter VVD-gemeenteraadsfractie Udenhout), mr. drs. J. J. Hartman (voorzitter VVD-gemeenteraadsfractie Almere) en mr. A. J. Kokshoorn (VVD-wethouder Utrecht).
11.10 uur
koffiepaauze
11.25 uur
gelegenheid tot het stellen van vragen en discussie
13.00 uur
sluiting.

Voor nadere informatie: Andreas W. Dijk, tel. 070-3613050. ■

Aanmeldingsbon Collegevorming

Ondergetekende,
naam:

adres:

postcode en woonplaats:

politieke functie:

zal deelnemen aan de bijeenkomst over Collegevorming op zaterdag 24 maart 1990 in het Jaarbeurs Congrescentrum te Utrecht. Hij/zij*) zal wel/niet*) deelnemen aan de lunch.

Hij/zij*) heeft de verschuldigde deelnamebijdrage (f 25,— exclusief lunch, f 50,— inclusief lunch) overgemaakt op postbankrekening 1687886 t.n.v. Penningmeester Vereniging van Staten- en Raadsleden van de VVD te 's-Gravenhage onder vermelding van „Collegevorming 24 maart 1990”.

Datum: Handtekening:

Insturen aan: Vereniging van Staten- en Raadsleden van de VVD
Postbus 30836 2500 GV 's-Gravenhage

*) doorhalen wat niet van toepassing is.

VVD Utrecht op weg naar 2000

Bij de raadsverkiezingen op 21 maart 1990 zullen de Utrechtse liberalen zich presenteren onder het motto „Utrecht op weg naar 2000”, de titel van het verkiezingsprogramma. De VVD heeft zeven zetels in de Utrechtse raad en levert twee wethouders. Drs. W.P.C. van Willigenburg is wethouder van Openbare Werken, Verkeer en Vervoer, Monumenten en Milieu en mr. A.J. Kokshoorn is wethouder van Bedrijven, Woningbedrijf en Sociale Zaken. Mevrouw J.Th.H. Fransen-van Galen is voorzitter van de raadsfractie.

Van Willigenburg zal bij de raadsverkiezingen als lijsttrekker optreden. Eén van de kandidaten voor de Gemeenteraad is Jan van Zanen. Hij staat als kandidaat nummer vijf op de lijst. Het is één van de mogelijke nieuwkomers in de Utrechtse gemeentepolitiek. Van Zanen is 28 jaar en hij heeft rechten gestudeerd aan de Vrije Universiteit te Amsterdam en aan Cornell Law School in de Verenigde Staten. Sinds 1985 is hij werkzaam als jurist, aanvankelijk bij een werkgeversorganisatie te Rijswijk, thans als vaandrig bij de Koninklijke Luchtmacht te Den Haag.

Familie actief in politiek

Jan is oorspronkelijk afkomstig uit het Noord-Hollandse Edam-Volendam. Bezit zijn met de politiek is hem met de paplepel ingegoten. In Edam-Volendam was zijn familie jarenlang zeer actief in de gemeentelijke politiek. Direct na de oorlog grootvader J. van Zanen en later een oom, J.H. van Zanen. Jan zelf was lid van het dagelijks bestuur van de kamercentrale-Den Helder en eerder Hoofdbestuurder van de JOVD.

Jan van Zanen is overtuigd liberaal. Vrijheid beschouwt hij als een eerste levensbehoefte van ieder mens. Aan het zoveel mogelijk in stand laten van die vrijheid voor zoveel mogelijk mensen wil hij via de politiek op verantwoorde en sociaal rechtvaardige wijze een bijdrage leveren. Het feit dat hij jong is - en mogelijk straks de jongste in de raadsfractie - vindt Jan niet zo interessant. Een voordeel is wellicht een klein beetje extra enthousiasme en frisheid van de lever, een nadeel wellicht een gebrek aan tientallen jaren levenservaring. Belangrijk acht hij het niet.

Aantrekkelijkheid gemeentepolitiek

Wat Jan als een van de aantrekkelijke kanten ziet van gemeentepolitiek is dat het redelijk zichtbaar en concreet is. De mensen en zaken waar het om gaat staan heel dichtbij. De resultaten van gemeentelijk beleid zijn direct te zien, zowel positieve als negatieve. Wat dat betreft heeft Jan veel zin om er tegen aan te gaan voor de Utrechters en Utrecht.

In 1986 is Jan van Zanen in Utrecht gaan wonen en werken. Hij voelde zich er snel thuis. De vierde stad van Nederland kent als grote gemeente een aantal

Jan van Zanen

specifieke problemen die de komende raadsperiode de aandacht vragen. Problemen die bijvoorbeeld worden veroorzaakt door de regiofunctie die Utrecht vervult. Als de problemen de aandacht krijgen die ze verdienen kan de aanblik en de aantrekkelijkheid van de gemeente Utrecht nog verder worden verbeterd.

Aandachtspunten

Jan geeft een paar problemen aan. In de eerste plaats de moeilijke financiële situatie van Utrecht. In de afgelopen periode heeft de gemeente 145 miljoen aan bezuinigingen weten door te voeren. Bij de laatste begrotingsbehandeling voor 1990 was opnieuw een aantal bezuinigingsmaatregelen nodig (10 miljoen). Mede daardoor waren - helaas - ook lastenverzwaringen noodzakelijk. De VVD wenst het beleid gericht op het financieel weer gezond maken van Utrecht voort te zetten. Tegen deze achtergrond heeft de VVD met enige tegenzin ingestemd met het verzoek aan het Rijk om Utrecht voor een aanvullende bijdrage in aanmerking te brengen (artikel 12 van de Financiële Verhoudingswet).

In de tweede plaats de werkloosheid. Utrecht heeft ongeveer 126.000 arbeidsplaatsen (65.000 arbeidsplaatsen worden vervuld door niet-Utrechters); toch telt de stad ongeveer 17.000 werklozen. De VVD wil het aantal structurele arbeidsplaatsen vergroten door de sterke punten van Utrecht beter over het voetlicht te brengen en het vestigingsklimaat voor het bedrijfsleven verder te verbeteren. Ook moet de infrastructuur van Utrecht en omgeving op peil worden gebracht. Verwaarlozing van de infrastructuur verslechtert de toekomstperspectieven van de stad en de regio (denk aan mobiliteitsscenario en bereikbaarheidsplan Randstad!). Samen met de omliggende gemeenten moet dit worden aangepakt.

In de derde plaats de stadsvernieuwing. In vergelijking met de andere drie grote steden loopt Utrecht hiermee achter. De VVD bepleit een voortzetting van een actief beleid inzake de stadsvernieuwing. Voor wat betreft de volkshuisvesting in het algemeen is een gevarieerd woningaanbod - ook duurdere woningen - noodzakelijk.

Tenslotte verdienen de vervuiling van de stad en de criminaliteit gerichte bestrijding. Hierbij denkt Jan aan de toepassing van het principe dat in beginsel de vervuiler betaalt, het meer gebruik maken van milieuvriendelijk openbaar vervoer en het realiseren van een goed klachtenmeldingssysteem en opsporingsapparaat. Daarnaast moet waar het gaat om de bestrijding van criminaliteit het aantal politie-surveillances worden uitgebreid, dient een actief verhaalsbeleid te worden gevoerd en moeten alternatieve vormen van toezicht worden toegepast. Gemeente, bedrijven en politie kunnen het echter niet alleen, ook de burgers moeten op hun eigen verantwoordelijkheden worden aangesproken. Zij kunnen ook zelf bijdragen aan een goed leefklimaat in Utrecht.

Voldoende kansen

Volgens Van Zanen heeft Utrecht op weg naar 2000 voldoende kansen. De stad zal het kloppend hart van Nederland blijven. De sector zakelijke dienstverlening groeit als nergens in Nederland. Utrecht is het nationaal hoofdkwartier van talloze bedrijven en instellingen. De stad is een centrum voor opleidingen, wetenschap en cultuur. Utrecht is knooppunt voor transport, distributie, congressen, beurzen en vergaderingen. Ruim 22 miljoen mensen bezoeken jaarlijks het winkelcentrum Hoog Catharijne. Ook de Universiteit, de Hogescholen, de Jaarbeurs en de dienstverlenende sector in de binnenstad oefenen grote aantrekkingskracht uit.

Kortom, er zijn in Utrecht voldoende mogelijkheden aanwezig om de toekomst met vertrouwen tegemoet te zien. Het hangt van de Utrechtse kiezers af of nieuwkomer Van Zanen aan die toekomst - niet in de laatste plaats voor de jongeren - via de gemeenteraad zal kunnen bijdragen.

Zaterdag 10 maart a.s.: Studiedag „Naar een multi-culturele samenleving” in Den Haag

De migranten-overlegkaders in de KC's Amsterdam, Rotterdam en Den Haag en in de afdeling Utrecht organiseren een studiedag met de boven aangeduide titel. Deze zal worden ingebed in de voorbereidingen van de verkiezingen van de gemeenteraden en wordt door het hoofdbestuur van de VVD financieel gesteund.

De opzet van de dag is:

- 10.30 uur: zaal open
- 11.00 opening door Ella ter Kuile-van der Hoeven, VVD-gemeenteraadslid in Rotterdam
- 11.10 inleiding door Robert Jan Korbee (voorzitter Ondersteuningscommissie Etnische Medelanders in de KC-Rotterdam): „Ervaringen met de Ondersteuningscommissie en ervaringen met migranten”
- 11.30 inleiding door drs. David Pinto, directeur van het Intercultureel Instituut in Groningen: „Migranten in Nederland: zelfredzaamheid of hulpverlening?”
- 12.00 discussie
- 12.45 lunchpauze
- 14.00 inleiding door Hedwig Komproe: „Ervaringen van een Antilliaan als dagelijks bestuurder in Amsterdam”
- 14.20 inleiding Ans v/d Berg, VVD-wethouder gemeente Den Haag: „Gemeentelijke politiek en de positie van de etnisch-culturele vrouw”
- 14.40 thee
- 15.10 inleiding Dijkstal, Tweede Kamerlid VVD: „Liberaal visie op de multi-culturele samenleving”
- 15.30 discussie
- 16.30 einde.

Dagvoorzitter is Robert de Haze Winkelman, voorzitter van de KC-Den Haag.

De organisatoren staan met deze opzet vier doelen voor ogen:

1. het bereiken van de VVD-kandidaten voor gemeenteraden, met name in de grotere gemeenten,
2. het leveren van een bijdrage aan de propaganda-activiteiten in deze periode,
3. het bereiken van die VVD-leden, die in dit onderwerp geïnteresseerd zijn,
4. naar de migranten-groepen toe tonen waar de VVD voor staat. Er zal vanuit diverse migrantengroepen een vertegenwoordiging aanwezig zijn.

De bijeenkomst vindt plaats in het Zalencentrum (zaal 8) van het Haagse Centraal Station (vanuit de hal roltrap op) en is dus met alle vervoerwijzen eenvoudig te bereiken.

De studiedag is openbaar en gratis toegankelijk; alleen de consumpties komen voor eigen rekening.

Liberalisme. Een speurtocht naar de filosofische grondslagen

Conferentie n.a.v. het gelijknamige geschrift, nr. 65 van de Teldersstichting. Op zaterdag 3 en zondagmorgen 4 maart 1990.

Plaats: Internationale School Voor Wijsbegeerte, Dodeweg 8, Leusden (bij Amersfoort).

Programma:

Zaterdag 3 maart:

10.00 Aankomst, koffie

10.30 Paul Cliteur:

Inleiding; geschiedenis van het utilitaristisch denken

11.30 Boudewijn Bouckaert:

Liberalisme: een lege morele doos?

13.00 Lunch

14.00 Graham Locke:

Eigendom, vrijheid en het liberale mensbeeld

15.15 Thee

15.45 Herman van Gunsteren:

Liberalisme en burgerschap

18.00 Diner

20.00 D.F. Scheltens:

Hegel en het liberalisme

21.15 Reactie van Andreas Kinneging

22.00 Welkom aan de bar.

Zondag 4 maart:

10.00 Inleiding door J.M.M. de Valk gevolgd door een forum-discussie

12.30 Afsluitende lunch.

Praktische informatie:

Pensionkosten: f 64,- (all in)

Cursuskosten: f 50,-; studenten, aio's en werklozen f 20,-.

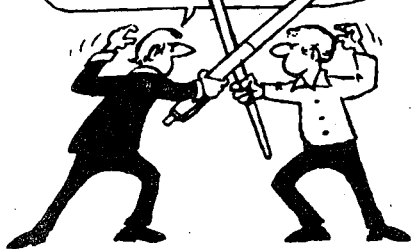
Vervoer:

Op zaterdagochtend vertrekken er om 10.10 ATAX-taxi's van station Amersfoort naar de ISVW. U kunt hiervan gratis gebruik maken.

Aanmelding, informatie: Mw. van Gestel, 033-650700.

MIJN OPINIE IS.....

De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen of in te korten. Plaatsing betekent niet dat de redactie de inhoud onderschrijft.

Propagandafonds

De VVD-raadsleden uit Doesburg hebben in december hun gemeentelijk honorarium in het propagandafonds gestort. Een voorbeeld dat navolging verdient!

G. J. Boers
Propagandist Zutphen

Lota

Voorop dient gesteld te worden dat apartheid een verwerpelijke zaak is. Al blijkt in vele landen dezer wereld dat „one man one vote” ook tot grote moeilijkheden leidt of alleen in schijn wordt toegepast. De niet zoveel - gemeenten verenigd in de LOTA wensen bedrijven en instellingen die een binding hebben met Zuid-Afrika van zaken doen uit te sluiten. Tezelfdertijd hebben zij er geen bezwaar tegen van deze bedrijven inkomsten te verkrijgen in de vorm van OGB,

gemeentelijke belastingen, leges, precario rechten .. etc. Ongetwijfeld zal worden aangevoerd dat de belastingen dwingend door Binnenlandse Zaken worden opgelegd en dat de gemeenten aan strikte regels voor ontheffing zijn gebonden. Regels die het ook niet mogelijk maken om personeel in dienst van een ambassade te ontheffen, of wat ze wellicht graag zouden willen: hoger aan te slaan.

Het Nederlands buitenlandbeleid berust bij het ministerie van Buitenlandse Zaken, daar maken die gemeenten (en provincies) wel uitzondering op. Meten met twee maten of typisch Nederlands?

H. A. H. Toornvliet
Son

Veiligheidsmodel

In zijn artikel „naar een nieuw veiligheidsmodel?” komt de heer Bolkestein tot een conservatief antwoord. (jan.nr. V&D). De leidersrol van de VS in de NAVO blijft vooralsnog onontbeerlijk en we moeten onze verdediging op peil houden. Consequent doorgetrokken betekent dat: handhaving van de hoofdtaak van onze Koninklijke Landmacht, zijnde de verdediging van een vak van 100 bij 170 km in de Noordduitse laagvlakte. En dat terwijl de ring van met de USSR gelieerde Warschau Pact-satellieten binnen een jaar tijd, op zijn zachtst gezegd, is veranderd in een neutrale bufferzone. Terwijl een decennium lang nucleair evenwicht, afschrikking en koppeling als symbolen van macht golden, is plotseling gebleken dat volksmassa's op hoofdstedelijke pleinen ook nog van enorme invloed zijn op het wereldgebeuren. Onder die omstandigheden is er wel degelijk een schreeuwende behoefte aan een grondige herzie-

ning van ons defensiebeleid. En daar is meer voor nodig dan wat politieke babbels bij de jaarlijkse defensiebegroting. Zelfs een jeugdig elan van onze defensiecommissie zou hier nauwelijks uitkomst bieden. Misschien is een deelcongres een mogelijkheid om deze vastgeroeste ideeën in de kruipolie te dompelen.

G. J. van de Griendt
Heeze

Nederlands

Het valt mij helaas telkens weer op hoeveel Engelse woorden in V & D worden gebruikt waarvoor goede Nederlandse uitdrukkingen bestaan. Het januarinummet bevatte weer 2 nieuwe: award en mailing. Het laatste bestaat niet eens als zelfstandig naamwoord in het Engels en voor het eerste hebben we goede Nederlandse woorden, zoals bijv. „prijs”.

Als Nederlandse politieke partij, die ook cultuur in haar programma heeft, moeten wij ons evengoed hoeden voor taalvervuiling. Verandert u daarom in de allereerste plaats „VVD award” bijv. in „VVD-prijs” of verbindt u er de naam van een bekende VVD-er uit vroeger tijden aan, zoals wij ook de Haya van Somerenstichting hebben.

In Nederland Nederlands.

M. J. van Alphen-Oudendijk
Epe

Zuid-Afrika

Op zijn spreekbeurt in 't Turfschip te Breda (2/2/90) haalde fractieleider Voorhoeve ook kort de ontwikkelingen in Zuid-Afrika aan aangezien liberalen die zeer zeker moeten toejuichen. „Hoewel het niet eenvoudig is om vanuit het homogene Nederland de situatie in het gecompliceerde Zuid-Afrika

te beoordelen.” Een opmerkelijke uitspraak. Het is immers een erkenning dat Zuid-Afrika met haar verschillende stammen niet met het homogene Nederland vergeleken kan worden. Een federale staatsstructuur zoals in België of Zwitserland is daarom geen voortzetting van het apartheidbeleid. De VVD moet daarom m.i. haar steun aan de EG-sancties tegen Zuid-Afrika (TK 2/10/86) intrekken zolang alle boycottende landen niet duidelijk verklaren dat een toekomstig „een man - een stem” Zuid-Afrika recht heeft op een federaal stelsel.

L. Nelen
Kruisland

Milieubeleid

(N.a.v. de ingezonden brievenrubriek van jan. '90) Collega Enklaar zal oud-milieuminister Nijpels wel zeer a-liberaal vinden door zijn milieumaatregelen, het verplicht stellen van nieuwe auto's met katalysator en het verbieden van de verkoop van bepaalde gelode benzine.

Dat LPG alleen maar zou kunnen ontstaan als afval van destillatie geloofd niet één scheikundig ingenieur. Mijn kritiek was gericht tegen het kabinet van Kok en Lubbers, die men overigens niet verantwoordelijk kan stellen voor de aanwezigheid van LPG-tankstations voor zeeschepen tussen Rotterdam en New York - hoewel Nederlandse kabinetten deze indruk wel graag willen maken. Ik ben het met collega Enklaar eens, dat het autootje-pestten veel te veel aandacht krijgt t.o.v. veel grotere milieuvuilers, als de industrie, de luchtvaart en de zeevaart. Deze zijn voor onze economie belangrijker. Hetgeen aantoonde dat alle milieumaatregelen maar gedeeltelijk op het milieu zijn gericht. Hopelijk kan collega Enklaar zich met het bovenstaande verenigen.

Ir. L. A. van Almkerk
Siebengewald

Blazersgeest

De VVD lijkt intern steeds meer de minst democratische partij te worden. Wordt het niet eens tijd voor een no-nonsense aanpak, man en paard te noemen, indien er fouten worden gemaakt en nieuw bloed een kans te geven?

Uit ervaring weet ik dat mensen uit het bedrijfsleven met kennis en praktische ervaring niet of nauwelijks de kans krijgen deze in het belang van de partij in de landelijke partij in te zetten. Statistisch gezien krijgen met name de - veelal theoretisch georiënteerde - ambtenaren het eerst een kans binnen onze partij.

Door gebrek aan hoofdkader wordt teveel geluisterd naar PR voor eigen parochie, zoals Van Aardenne uit met zijn streven naar een rechtser koers. Heel dom, daar onze marketing gericht moet zijn op het aantonen van onze vooruitstrevendheid. O.a. door het CDA maximaal de kans te geven zich te profileren als „de behoudende rechtse club”.

Verder doen wij het geloof in ons onrecht aan als niet met minstens 1 of 2 vrouwen naar buiten kan worden getreden, die dat willen en die capabel zijn om regeringsverantwoordelijkheid te dragen. Zonder bolhoed en blazersgeest valt ook kwalitatieve politiek te produceren. Succes daarbij.

Menno Smitsloo
Leiden

Een orkest

Voorstel:
a. In het Oostblok komt de democratie op gang. Uitgezonderd Roemenië waar de communisten + ex-securitateleden in burger elke

groeipoging van andere groepen in de kiem trachten te smoren door bijv. geen bureauruimte, drukpers-capaciteit, papier, spandoek, versterkers... etc. beschikbaar te stellen.

b. Laat de VVD derhalve de andere grote Nederlandse politieke partijen uitnodigen om gezamenlijk de groei van de democratie te steunen middels het verstrekken van een zending stencilmachines, fotocopieerapparaten, plus bijbehorende chemicaliën en reserveonderdelen, plus 10 ton papier en 2 technici voor aanloop + opleiding van vier Roemenen.

c. Verdeling: eerst polsen hoeveel duidelijke kernen er nu zijn en dan iedere kern precies dezelfde portie geven. Ledental is onmeetbaar en groei onvoorspelbaar (ergo gelijke kappen). Doel is zuiver: groei mogelijk helpen maken.

d. Financiering: beroep op leden (hele Nederlandse bevolking?)

e. Idee doorgeven aan andere Europese landen/partijen.

f. Actie ruime bekendheid geven, ook in het buitenland.

B. R. van Wulfften Palthe
Eindhoven

V&D

(herplaatsing i.v.m. deels weggevalen tekst)

Het partijblad zou meer voor interne discussie gebruikt moeten worden. Ik geef hierbij twee typische voorbeelden, die men tevergeefs - tot nog toe - in het blad zal zoeken. Ik geef ook een kort commentaar.

Op 23 december 1989 meldden de dagbladen, dat de mening van de VVD-fractie - volgens mr. A. Te Veldhuis - zou zijn „VVD wil kernenergie...”.

Er zou in strijd met het pas vastgestelde partijprogramma, waaraan de fractieleden zich expliciet verbonden hebben (ledenvergadering in Hilversum) niet nog vier jaar worden gewacht met de besluiten over de uitbreiding van de kernenergiecapaciteit. Een enormiteit, om maar niet te spreken over de onzin van deze door sommigen gewenste uitbreiding!

Op 3 januari 1990 kan men voorts in de dagbladen lezen „Van Aardenne: VVD moet weer klassiek rechts worden”. Ook extremere opvattingen van de VVD-achterban moeten in redelijkheid worden vertolkt in het programma. Te recht, dit zal de partij ten goede komen!

Op 21 maart 1990 zijn er gemeenteraadsverkiezingen...

Ir. P. M. Vrijlandt,
Hilversum

Haya van Someren-Downer

De redactie ontving een afdruk van een brochure „VVDnu 2” uit 1974. „De woorden van Haya van Someren toen hebben nog niets van hun waarde verloren”, schreef de afzender mevrouw P. T. Siertsema-Smit uit Leens.

De tekst van Haya van Someren-Downer luidde: „...De VVD heeft maar één plaats in het politieke krachtenveld en dat is het midden, het riskante midden waar gedacht en afgewogen moet worden... De VVD moet rotsvast in het midden blijven, de redelijkheid vooropstellen, uitersten vermijden en de echte problemen met realiteitszin tegemoet treden.”

Vrijheid en Democratie

Advertentie-exploitatie:
Bureau van Vliet b.v.
Postbus 20
2040 AA Zandvoort
tel.: 02507 - 14745

Topkadercursus VVD/JOVD

„Menselijk leven”,

maatschappelijke gevolgen van bio(medische) technieken

Op 7 en 8 april 1990 organiseren VVD en JOVD samen een topkadercursus met bovenstaande titel. Keuze van deze titel vond plaats op grond van de behoefte die bestaat (meer) inzicht te krijgen in aspecten die samenhangen met de vele, maar vooral snelle ontwikkelingen in de bio(medische) technologie. Ook jongeren zullen in toenemende mate geconfronteerd worden met de maatschappelijke gevolgen van deze ontwikkelingen. Tevens

moeten we constateren dat discussie hierover bij liberalen nog nauwelijks heeft plaatsgevonden.

Verschillende werkgroepen zullen de diverse aspecten belichten. De keuze voor een werkgroep zal sterk afhangen van ervaring en belangstelling van de deelnemer.

Aan deze cursus kunnen 40 jonge leden van VVD en JOVD deelnemen. Aan de hand van tevoren toegezonden informatie-materiaal kunnen ze zich voor-

bereiden, teneinde in de werkgroepen, maar ook plenair het woord te voeren. Daarnaast zal een aantal interessante sprekers worden uitgenodigd die de op het eerste gezicht moeilijk ogende materie „eenvoudig” kunnen vertellen. Mevrouw E. G. Terpstra (lid VVD-fractie Tweede Kamer) zal deze dag als cursusvoorzitter optreden. Mevrouw mr. E. Veder-Smit (lid VVD-fractie Eerste Kamer) zal één van de sprekers zijn.

Gezien het karakter van de cursus zullen mogelijk enige eisen worden gesteld aan politieke ervaring en deskundigheid.

De cursus zal worden gehouden in Het Witte Huis te Borne (bij Enschede). De prijs van de cursus bedraagt f 90,- per persoon voor het gehele weekend (waarbij alles is inbegrepen).

Belangstellenden kunnen zich aanmelden door onderstaande bon voor 12 maart a.s. te zenden aan een van de volgende adressen:

algemeen secretariaat JOVD,
Pr. Hendrikkade 104,
1011 AJ Amsterdam.

of

algemeen secretariaat VVD,
Postbus 30836,
2500 GV 's-Gravenhage.

Na selectie krijgt iedereen zo spoedig mogelijk bericht of men ook is geplaatst voor deze cursus.

Bon topkadercursus „Menselijk leven”

naam:

adres:

postcode en woonplaats:

opleiding:

werkervaring:

Mijn voorkeur gaat uit naar de werkgroep:

- * etnisch-/filosofische aspecten
- * sociaal-/economische aspecten
- * juridische aspecten
- * volksgezondheidsaspecten

* wilt u duidelijk aangeven waar uw 1e en 2e voorkeur naar uit gaat?

In deze rubriek worden alleen aankondigingen opgenomen van openbare bijeenkomsten (voor iedereen toegankelijk) waar landelijke VVD-politici en Europese kandidaten het woord voeren.

ALPHEN A/D RIJN - 19 maart. dr. R. W. de Korte. Stadskantoor. 20.00 uur. Lijsttrekkersdebat o.l.v. de heer De Korte.

ALKMAAR/OC NOORD-KEN-NEMERLAND - 5 maart. mw. A. J. Jorritsma-Lebbink. Motel Alkmaar. 20.00 uur. Forumdiscussie. Hoe kom ik van mijn huis naar mijn werk?

ALMELO - 19 maart. mw. E. G. Terpstra. Postiljon Motel Almelo. 20.00 uur. Leren leven met een CDA-PvdA-coalitie.

ALMERE - 5 maart. drs. E. H. T. M. Nijpels. Centrum de Goede Rede. 20.00 uur. Actuele politiek.

AMSTERDAM - 8 maart. drs. E. H. T. M. Nijpels/mr. F. H. G. de Grave. Stedelijk Museum, Paulus Potterstraat. 20.00 uur. Actuele politiek / gemeenteraadsverkiezingen.

ANTWERPEN - 8 maart. drs. G. M. de Vries. Crest-Hotel. 21.00 uur.

BALLUM/AMELAND - 22 februari. mw. A. J. Jorritsma-Lebbink. Café Rest. Hotel Nobel. 20.00 uur. Actuele politiek.

BARNEVELD/OC EDE - 13 maart. H. F. Dijkstal. Veluwehal. 20.00 uur. Actuele Politiek.

BATHMEN - 12 maart. J. Franssen. Café Boode. 20.00 uur. Actuele politiek.

BERKEL ENSCHOT - 6 maart. drs. E. H. T. M. Nijpels. Hotel Café Rest. De Druiventros. 20.30 uur. Actuele politiek.

BERKENWOUDE/OC KRIMPENERWAARD - 9 maart. dr. ir. J. J. C. Voorhoeve. Cultureel Centrum. 20.15 uur. Rijk, Provincie en Gemeente.

BRONKHORST/OC ZUTPHEN - 12 maart. drs. L. M. H. A. Hermans. Hotel de Gouden Leeuw. 20.00 uur. Actuele politiek.

BRUSSEL - 12 maart. mw. A. J. Jorritsma-Lebbink. Gebouw van de Ned. Vereniging. 12.30 uur. Verkeersbeleid.

DELLEN/OC HENGELO - 11 maart. H. F. Dijkstal. Motel 't Wapen van Delden. 12.00 uur. Gemeenteraadsverkiezingen.

DEN HAAG/KC DEN HAAG - 14 maart. mr. F. Korthals Altes. Badhotel. 20.00 uur. Algemene ledenvergadering / Gemeenteraadsverkiezingen.

DEN HAAG/KC DEN HAAG - 16 maart. mr. A. H. Korthals en drs. F. A. Wijsenbeek. Nieuwe Kerk, Spui. 20.00 uur. Binnenstad en actuele politiek.

DEN HELDER/JULIANADORP - 15 maart. mw. A. J. Jorritsma-Lebbink. Café Rest. Zaal Prins Hendrik. 20.00 uur. e.o. Ruimtelijke Ordening/Actuele politiek.

DEN HELDER/HUISDUINEN - 19 maart. mw. S. van Heemskerck

P. Café Rest. De Branding. 20.00 uur. Actuele politiek/Defensie.

DEURNE - 12 maart. H. F. Dijkstal. Vierspan. 20.00 uur. Politiek, actuele politiek.

DRACHTEN/AFD. SMALLINGERLAND - 5 maart. H. F. Dijkstal. Hotel Drachten. 20.00 uur. Actuele politiek.

EEMNES/LAREN - 19 maart. mw. E. G. Terpstra. De Hilt, Eemnes. 10.00 uur. Ochtendbijeenkomst.

EERSEL - 12 maart. mr. H. E. Koning. Rest. Ereslo. 20.00 uur. Actuele politiek.

EINDHOVEN/KC DEN BOSCH - 19 maart. dr. ir. J. J. C. Voorhoeve. Stadspaviljoen. 19.45 uur. Publieksavond.

EMMEN - 5 maart. mr. drs. F. Bolkestein. Rest. De Bongerd. 20.15 uur. O.a. over actuele politiek.

ENKHUIZEN/OC WESTFRIESLAND - 12 maart. mr. J. G. C. Wiebenga. Poort van Cleve. 20.00 uur. Gemeenteraadsverkiezingen.

ENSCHDEDE - 23 februari. drs. L. M. L. H. A. Hermans. Collegezaal van het Dish-Hotel. 20.00 uur. Actuele politiek.

ENSCHDEDE - 19 maart. mw. E. G. Terpstra. Verzorgingstehuis ABC. 17.00 uur. Vergrijzing: probleem of uitdaging.

ERMELO/JOVD-GELDERSE VALLEI - 9 maart. R. L. O. Linschoten. Café Rest. De Gelderblom. 20.00 uur. De VVD in de rol van de oppositie en hoe nu verder.

ETTEN-LEUR - 12 maart. drs. E. H. T. M. Nijpels. Turfhoef. 20.00 uur. Actuele politiek.

EWIJK/AFD. BEUNINGEN - 12 maart. mw. A. J. Jorritsma-Lebbink. Dorpshuis Heumeshof. 19.45 uur. 4e Nota ruimtelijke Ordening (VROM).

GENNEP - 13 maart. drs. D. J. D. Dees. Rest. Buitenzicht. 20.00 uur. Politiek café.

GELDERMALSEN - 9 maart. mr. A. H. Korthals. Hotel Rest. De Gentel. 20.00 uur. Actuele politiek.

's-GRAVENZANDE - 14 maart. mw. E. G. Terpstra. Rest. Spaansche Vloot. 17.00 uur.

HEERLE/AFD. WOUW - 5 maart. mr. A. J. te Veldhuis. Dorpshuis De Schalm. 20.00 uur. Leefbaarheid in de kleine Kernen.

HEERLEN - 16 maart. H. F. Dijkstal. Baron Hotel. 20.00 uur. Actuele politiek.

HUIZEN - 12 maart. mw. E. G. Terpstra. De Marke, Gooilandweg. 15.00 uur. Ouderenbeleid.

LELYSTAD - 16 maart. R. L. O. Linschoten. Agorahal. 20.00 uur. Actuele politiek.

LOOSDRECHT - 16 maart. J. Franssen. De Magneet. 10.00 uur. Kinderopvang van 0-12 jaar.

MARUM/DE DRIE NOORDELIJKE KAMERCENTRALES - 12 maart. dr. ir. J. J. C. Voorhoeve. Rest. Café Bar Dancing De Kruisweg. 20.00 uur. Publieksavond.

MONTFOORT - 12 maart. mr. F. Korthals Altes. Rest. De Gouden Leeuw. 20.00 uur. Criminaliteit/actuele politiek.

MIJDRECHT/AFD. RONDE VENEN - 6 maart. mr. J. G. C. Wiebenga. Bowling Mijdrecht. 20.00 uur. Gemeenteraadsverkiezingen.

MIJNSHEERENLAND/OC HOEKSEWAARD - 7 maart. H. F. Dijkstal. De vijf schelpen. 20.00 uur. Gemeenteraadsverkiezingen.

NIEUWEGEIN/KC UTRECHT - 5 maart. dr. ir. J. J. C. Voorhoeve. Mercury Hotel. 20.00 uur. Publieksavond.

NOORDWIJK (BINNEN) - 16 maart. dr. ir. J. J. C. Voorhoeve. Hotel Rest. Het Hof van Holland. 20.00 uur. Actuele politiek/licht op de gemeenteraadsverkiezingen.

OOSTERHOUT - 19 maart. drs. D. J. D. Dees. Cultureel Centrum de Bussel. 20.00 uur. Gemeenteraadsverkiezingen.

OSS - 9 maart. mw. S. van Heemskerck P-Duvekot. Café Rest. De Naaldhof. 20.30 uur. Actuele politiek.

OVERVEEN/AFD. BLOEMENDAAL - 12 maart. mr. drs. F. Bolkestein. Raadhuis Bloemendaal. 20.00 uur. Ontwikkelingen in Oost-Europa.

PIJNACKER - 7 maart. mw. drs. N. J. Ginjaar-Maas. Het Bakken (sporthal). 20.00 uur. Gemeenteraadsverkiezingen.

PURMEREND - 13 maart. drs. L. M. L. H. A. Hermans. Rest. Concordia. 20.00 uur. Actuele politiek.

RAVENSTEIN - 5 maart. A. A. M. E. van Erp. Stadsherberg De Keurvorst van Paltz, t.o. het gemeentehuis. 20.00 uur. Midden-Kleinbedrijf/actuele politiek.

RUINEN/LIB. KRING MEPPEL STEENWIJK e.o. - 5 maart. J. Franssen. Café Rest. Kuik. 20.00 uur. Actuele politiek.

TETERINGEN - 12 maart. drs. D. J. D. Dees. Zaal '73, Groenstraat. 20.30 uur. Gemeenteraadsverkiezingen.

SOESTERBERG/AFD. SOEST - 12 maart. mr. A. J. Te Veldhuis. Rest. 't Zwaantje. 20.00 uur. Actuele politiek.

VIANEN - 16 maart. mw. E. G. Terpstra. Motel Vianen. 20.00 uur. Actuele politiek.

VLAARDINGEN - 12 maart. mw. E. G. Terpstra. Bejaardencentrum Drieën Huyzen. 19.30 uur. Ouderenbeleid.

VOLKER/AFD. UDEN - 12 maart. P. M. Blauw. Zaal Rudigerbosch. 20.30 uur. Gemeenteraadsverkiezingen.

VUGHT - 8 maart. A. A. M. E. van Erp. Café Modern. 20.00 uur. Midden- en Kleinbedrijf/Actuele politiek.

WAALWIJK - 5 maart. mr. J. G. C. Wiebenga. De promenade. 20.30 uur. Actuele politiek.

WESTZAAN/VROUWEN IN DE VVD ZAAANSTAD - 13 maart. mw. S. van Heemskerck P-Duvekot. Hotel Rest. De Prins. 20.00 uur. Actuele politiek.

WINTERSWIJK - 2 maart. mr. A. J. Te Veldhuis. Zalencentrum Wamelink. 20.00 uur. Actuele politiek.

WOERDEN - 19 maart. mw. A. J. Jorritsma-Lebbink. De Reehorst. 20.00 uur. Politiek café.

WIJK BIJ DUURSTEDEN - 13 maart. J. Franssen. Sportcentrum De Horden. 20.00 uur. Actuele politiek.

ZEIST/JOVD - 2 maart. J. Franssen. Hotel Café Rest. Victoria. 20.30 uur. Debat, verschillen D66/VVD en act. onderwerpen.

ZUIDLAREN - 5 maart. dr. R. W.

de Korte. Rest. de drie laren, Brinkhotel. 20.00 uur. Del. bevoegdheden centrale overheid naar gemeentelijke overheid/act. politiek.

ZWIJNDRECHT/VROUWEN IN DE VVD - 5 maart. drs. F. W. Weisglas. Theater de Uitstek. 20.00 uur. Oost-Europa/Gemeenteraadsverkiezingen.

Joris Voorhoeve op pad met lijsttrekkers

In de campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen heeft de VVD nog drie zogenaamde „grote avonden” voor de boeg. U kunt nog terecht op:
5 maart in de kc Utrecht, Mercuryhotel, Buizerdlaan 10, Nieuwegein
Aanvang: 20.00 uur

12 maart, de drie Noordelijke kc's.
Rest. café De Kruisweg, Kruisweg 1, Marum
Aanvang: 20.00 uur

19 maart bij de kc 's-Hertogenbosch, Stadspaviljoen, A. Thymlaan

1, Eindhoven
Aanvang: 19.45 uur.

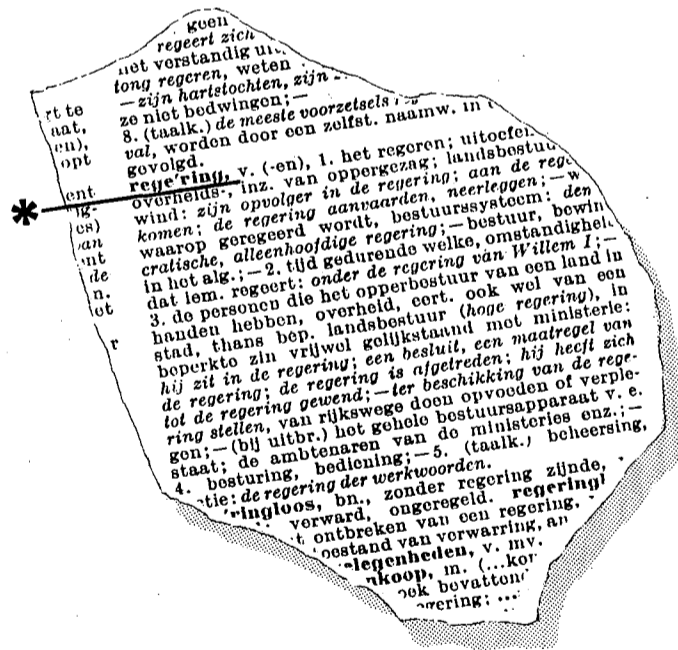
Op alledrie deze avonden spreken eerst vier of vijf lijsttrekkers uit de directe omgeving. Deze korte inleidingen worden voor de pauze afgesloten met een speech door Joris Voorhoeve. Na de pauze bestaat volop gelegenheid aan alle sprekers vragen te stellen. Komt u ook? Het resultaat op 21 maart zal ook voor uw leef-, woon- en werkomgeving belangrijk zijn. Kom luisteren, meepraten en support geven aan onze VVD!

HUGO DITTMAR ■
VVD-Public Relations

Themadag Oost-Europa 12 mei 1990

Gezien de recente ontwikkelingen in Oost-Europa is besloten de reeds geplande themadag van 12 mei a.s. aan dit onderwerp te wijden. Dit werd mogelijk omdat de voorbereiding van het oorspronkelijk voor deze datum voorziene thema door omstandigheden niet haalbaar bleek.

De kamercentrale Utrecht is verzocht de organisatie op zich te nemen. De secretaris buitenland, de heer J. D. Blaauw, is belast met de inhoudelijke coördinatie. In Vrijheid en Democratie van maart a.s. volgen verdere mededelingen. ■

Ons regeringsapparaat is snel, betrouwbaar en ontdaan van franje. Iets voor u?

INTERFORCE

projektontwikkeling • onroerend goed • beleggingen

Interforce Holding B.V.
Westerkade 5
Rotterdam
Postbus 23474
3001 KL Rotterdam
Tel. 010-436.39.00*
Fax. 010-436.53.44

Interforce Belgium N.V./S.A.
Square Vergote 37
1040 Brussel
Tel. (02)732-1324
(02)732-1386
Fax (02)732-1142

Interforce Properties Ltd.
CitySpire Building
suite 4612
150 West 56th street
New York City, NY 10019
tel. 09-1(212) 265 74 20
fax. 09-1(212) 265 75 39